DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS–THURSDAY, LIEPOS–JULY 30, 2020 • Vol. CXI NR. 90 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-29-2020

DRAUGAS
laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

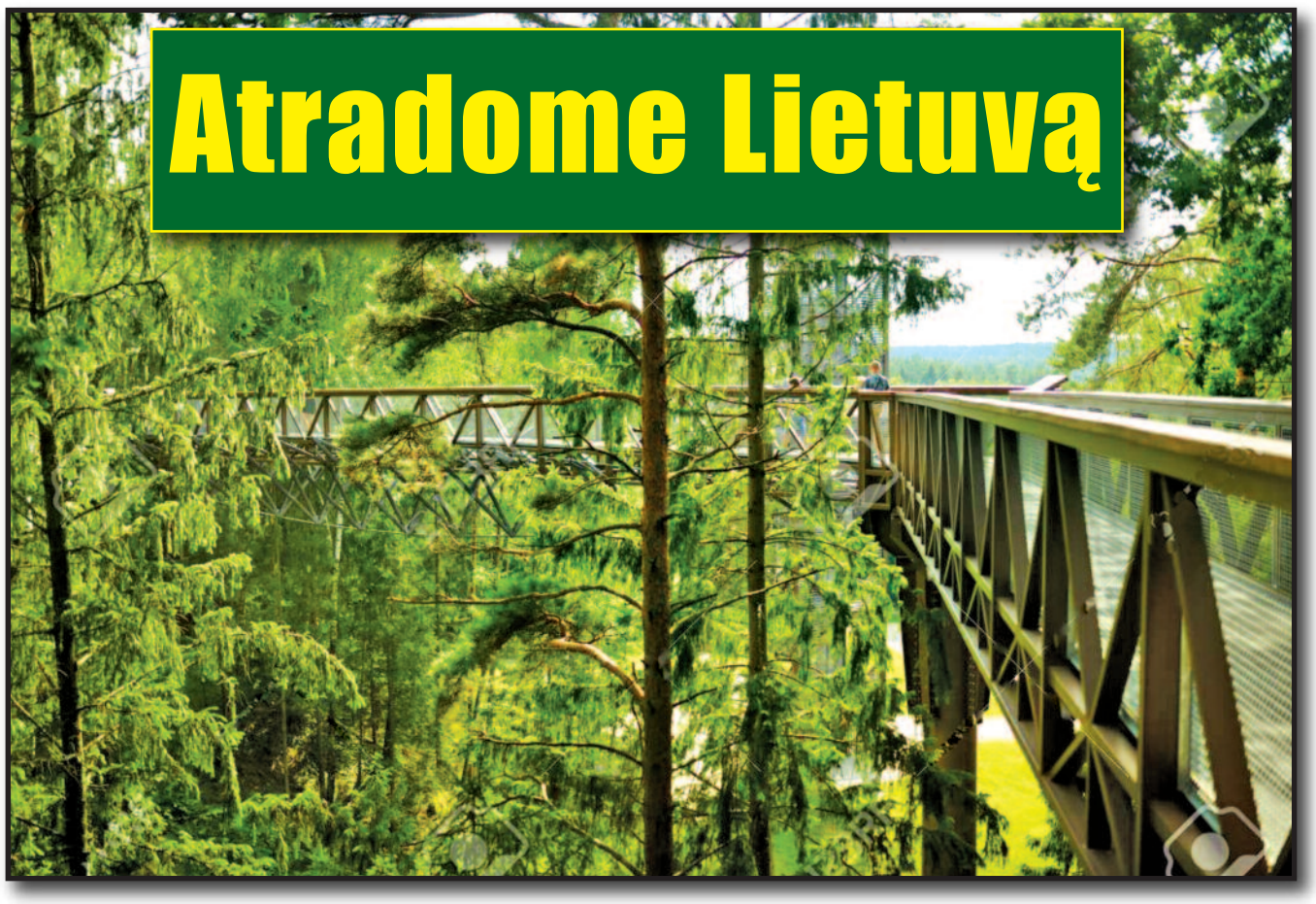

Atradome Lietuvą

Už pražydusią meilę tėvynei reikia dėkoti pasaulį ištikusiai pandemijai ir ją lydinčiam karantinui, drastiškai apribojusiam eismą kryptimi Lietuva–Pasaulis, tačiau atvėrusiam kryptį Lietuva–Lietuva.

– 3 psl.

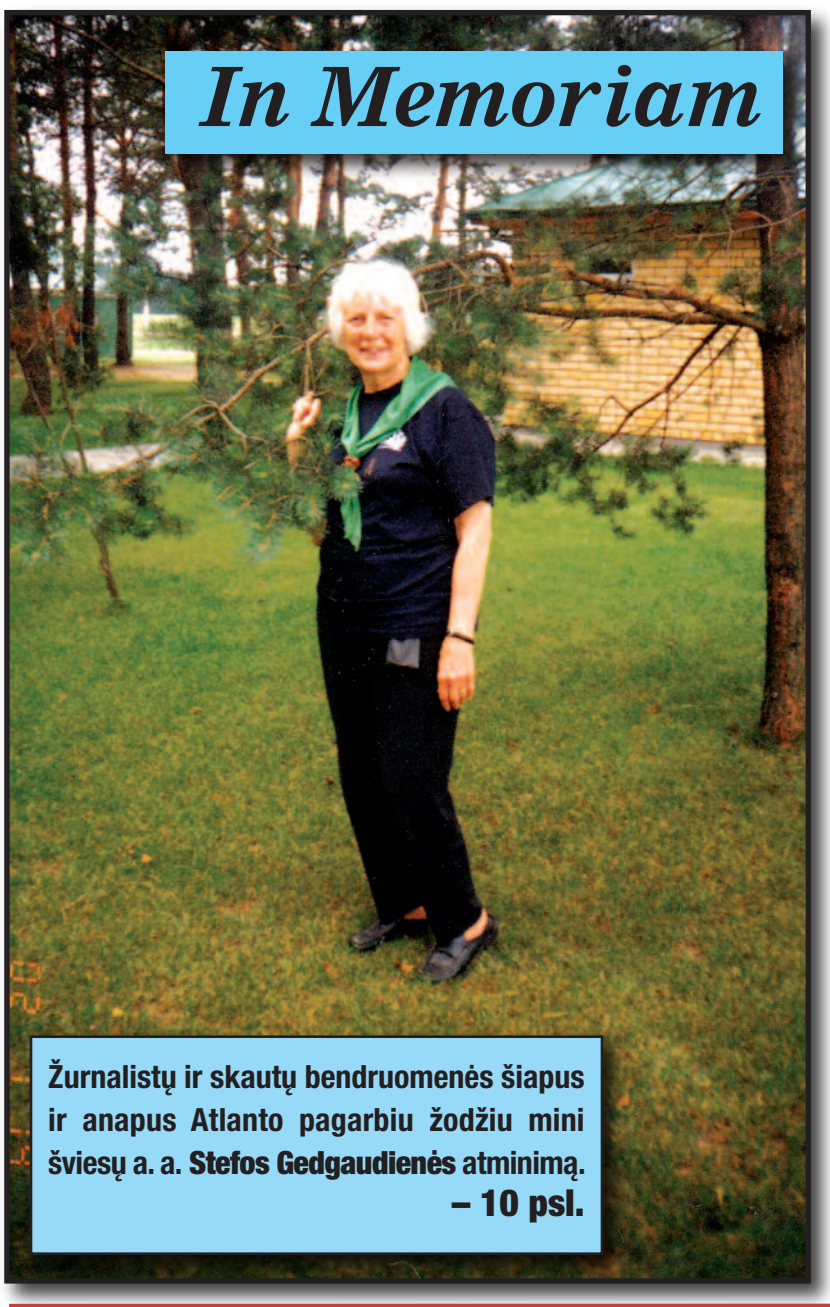

In Memoriam

Žurnalistų ir skautų bendruomenės šiapus ir anapus Atlanto pagarbiu žodžiu mini šviesų a. a. **Stefos Gedgaudienės** atminimą.

– 10 psl.

„Suntago" – mėgstantiems vandenį

Lenkija vilioja turistus naujomis pramogomis. Čia atidarytas didžiausias Europoje vandens parkas – rimtas konkurentas Druskininkams. Mūsų tautiečius džiugina, kad parko lankymo kainos nėra didelės, o pramogų tikrai netrūksta.

– 6 psl.

Pagalvok bent kartą prieš duodamas, dukart prieš imdamas ir tūkstantį kartų prieš reikalaudamas – *Marie Ebner Von Eschenbach*

LAIŠKAI

DEMOKRATŲ PARTIJOS KRYPTIS – PAVOJINGA

Reikia gailėtis tų žmonių, kurių akys atmerktos, bet nemato (ar nenori matyti), kas aplink vyksta. Man atrodo, kad Joe Biden ir šių dienų Demokratų partija pasuko į Amerikai ir pasauliui pavojingą kraštutinumą: anarchija? – tvarkoj, socializmas/komunizmas? – kodėl gi ne, riaušės ir plėšikavimai? – nieko tokio, valstybės sienų panaikinimas? – siektinas. Galima būtų surašyti ilgą litaniją kenksmingų šių dienų Demokratų partijos reikalavimų. Tiems, kurie sugeba sujungti taškučius, bus labai aišku, kaip Biden ir jo rėmėjų planai stumia mūsų, mūsų vaikų bei anūkų ateitį į prieš šimtą metų bolševikinį ir į dabartinį Venesuelos pažadėtąjį rojų.

Klausimas kyla, ką gali padaryti eilinis žmogus, norėdamas pagerinti šią liūdną padėtį? Mano nuomone – nedaug. Svarbiausia – nebalsuoti už Biden ir kitus į kairę pasukusius kandidatus (senatorius, gubernatorius, merus) ateinančiuose rinkimuose. Aš pažįstu demokratų (ir, manau, tokių yra milijonai), kuriems nepatinka dabartinės jų partijos pažiūros ir veiksmai. Jie per savo veiklą ir balsavimą (ar nebalsavimą) galėtų pagydyti sergančią Demokratų partiją. Būtų puiku, kad už ketverių metų turėtumėm pasirinkimą tarp DVIEJŲ realių kandidatų.

Henry Satinskas, Sr.
Yardley, PA

SUNKU PASAKYTI, KAS BUVO ,,MINTY"...

Be jokių įrodymų ir duomenų Ani ir Putinas Mašalaičiai mums pateikė eilę ,,kalbėjimo taškų", kuriuos kas dieną girdime per ,,Fox News" (Laiškai, liepos 25 d., psl. 2)

,,Biden niekados nebuvo vienas iš gudresnių politikų". Kokiais mastais tą gudrumą Mašalaičiai matuoja? Tiesa, Joe Biden nėra iškalbus, minias uždegantis oratorius, bet jis bent nesako (čia perfrazuoju), kad ,,jei nebūtų tiek daug tikrinama, tai būtų mažiau susirgimų" ir kad nuo viruso būtų galima gydyti, ,,kur nors įkišant ultravioletinę šviesą". Ir tikrai –stovėdamas už Amerikos prezidento emblemos – neaiškintų, kaip jis, gerdamas vandenį, stiklinę abiem rankom laikė, nes bandė neapsilieti savo ,,labai brangaus raudono kaklaraiščio" (,,pirmoji ponia" jį taip buvo pamokiusi).

Mes nežinome, kaip Biden ,,kontroliuotų savo administraciją", bet tokio chaoso, koks dabar yra Baltuosiuose rūmuose, tai tikrai nebūtų. Kiekvieną dieną galima tikėtis ko nors priešingo tam, kas buvo sakyta vakar. Trump administraciją paliko šimtai darbuotojų ir kai kurie jų jau parašė knygas. Pusė svarbių valstybės departamentų yra tvarkomi ,,laikinų" vadovų, o kita pusė – padlaižių. Baltieji rūmai kone kasdien kreipiasi į teismą, arba yra atsakovai teisme. Amerikos istorijoje tokio nesusigaudymo, nesugebėjimo ir suirutės dar nėra buvę. Kur dingo ,,spindintis miestas ant kalvos"? Ar kas galėjo tikėtis, kad, pvz., Prezidento Reagan kalba Jungtinėse Tautose būtų buvus sutikta kikenimu?

Iš kur Mašalaičiai žino, kas ,,dabar kuria demokratų rinkiminę platformą"? Čia dar vienas jų fantazijos kūrinys mus pagąsdinti. Man daug baisiau, kad respublikonų platformą ,,kuria" ksenofobas Stephen Miller, pagrindinis Prezidento patarėjas Sean Hannity ir Rush Limbaugh. Ir Mitch ,,Niet" McConnell (R-Ky.)

Reikia tikėtis, kad grįžtų tokia ekonominė ,,stagnacija", kokia buvo per dvi Obama kadencijas. Obama perėmė kraštui (ir pasauliui) kritiškai grėsusią ekonominę suirutę ir per jo kadenciją ekonomika buvo protingai atstatyta, birža padvigubėjo, valstybės deficitas beveik dviem trečdaliais sumažėjo ir nedarbas nukrito nuo maždaug dešimties procentų iki mažiau kaip penkių.

Kur demokratai remia ,,anarchistus ir fanatikus", siekiančius sugriauti Ameriką? Išskyrus Trump televiziją, tokių žinių kitur neteko matyti.

Po trejų metų Trump Ukrainai pardavė prieštankinių ginklų, kurie dar iki šiol nebuvo panaudoti. Trump daug kalbėjo apie tai, kad NATO narės turėtų padidinti savo karines išlaidas. Sunku pasakyti, kiek nuo tų kalbų NATO sustiprėjo. NATO valstybės buvo susitarusios karines išlaidas iki 2024 metų padidinti iki tam tikros ribos ir, kiekviena pagal savo galimybes, nuosekliai to siekė. Trump daug kalbėjo, kad NATO narės kažką ,,skolingos". Trump iki tokio laipsnio nesusigaudė, kaip NATO veikia, kad jis net pareikalavo, jog Ukrainai skirtos Amerikos lėšos būtų išmokėtos per NATO (kas buvo nesąmonė). Kad, kaip rašo John Bolton savo knygoje, nepakenktų santykiams su Rusija.

Mašalaičiai mums praneša iki šiol negirdėtą naujieną, kad ,,dėka respublikono Ronald Reagan Lietuva atgavo nepriklausomybę". Tai, pagal tokią logiką, tikriausia galima sakyti, kad ,,dėka demokrato Bill Clinton sovietai iš Lietuvos išvedė savo kariuomenę". Bet Clinton tada bent Baltuosiuose rūmuose buvo, o kada Lietuva atgavo nepriklausomybę, tai Amerikos prezidentu buvo respublikonas George H. W. Bush, kuris ilgai delsė tą nepriklausomybę pripažinti. Bush ir Condoleezza Rice vadovaujama Amerika buvo, berods, 67-ta pasaulio valstybė, kuri pripažino Lietuvos nepriklausomybę.

Be abejo, lapkričio mėnesį reikės pasirinkti, už ką balsuoti. Žmonės, kurie seka įvykius ir rūpinasi Amerikos likimu, tikriausiai už Trump nebalsuos, bet balsuos tie, kurie gyvena Trump televizijos pasaulyje ir nori dar ketverių metų nesąmonių kalbėjimo ir chaoso. Visi, su kuriais aš tariuosi, balsuos protingai.

Arvydas Barzdukas
Falls Church, Virginia

KURIA KLAIDINGĄ ĮSPŪDĮ

Gerb. redakcija,

jei pastebėjote, organizacija ,,Lithuanian Americans and Friends for Biden" yra taip sukūrusi savo ,,Facebook" paskyrą, kad atidarius jų ,,Facebook" puslapį, pirmas skelbimas (Pinned Post), kuris, tarp kitko, yra nuolat rodomas, susideda iš ,,Draugo" puslapio su skelbimu, kuriame reiškiama parama Biden išrinkimui į prezidentus (žiūr. priedą). ,,Draugo" vardas vaizdžiai matomas viršutiniame dešiniame kampe. Krintantis į akis ,,Draugo" logotipas daro įspūdį, kad pats ,,Draugo" laikraštis remia Biden kanditatūrą. Kiek žinau, ,,Draugas" iki šiol nėra palaikęs ir toliau nepalaiko jokio politinio kandidato. Yra daug žmonių, kurių nuomonė apie Biden yra labai negatyvi – iki tokio laipsnio, kad Biden išrinkimą prezidentu jie mato kaip tragediją ir Amerikai, ir Lietuvai. Vietoj to, kad leistųsi į ramias diskusijas apie Biden siūlomos programos pliusus ir minusus, ,,Lithuanian Americans and Friends for Biden" cenzūruoja bet kokį negatyvų pareiškimą/komentarą, parašytą jų ,,Facebook" puslapiui.

Skaitom ,,Draugą" jau kokius 50 metų. Tikimės, kad ,,Draugas" uždraus ,,Lithuanian Americans and Friends for Biden" toliau klaidinančiai ,,Facebook" paskyroje talpinti savo apmokėtą reklamą ,,Drauge", lyg tai būtų ir paties laikraščio pritarimas Biden kandidatūrai.

Nuoroda į ,,Lithuanian Americans and Friends for Biden" yra: *https://www.facebook.com/Lithuanians4Joe/?epa=SEARCH_BOX*

Milda Landienė
Solana Beach, CA

Ačiū Jums už laišką ir už tai, kad pamatėte padėtį būtent tokią, kokia ji yra. O juk nemažai skaitytojų ir „internautų" ją mato būtent taip, kaip savo „Facebook" paskyroje ir internetiniame tinklalapyje siūlo matyti ,,Lithuanian Americans and Friends for Biden".

Iš tiesų, toks „Lithuanian Americans and Friends for Biden" vienkartinio apmokėto skelbimo platinimas su „Draugo" antrašte lengvai gali sudaryti (ir sudaro) klaidingą įspūdį, kad „Draugas" remia grupės tikslus.

Leidėjų tarybos nuomone, perspausdinti ir platinti „Draugo" laikraščio vaizdą internetiniu ar kitu būdu kokios nors grupės saviems politiniams tikslams pasiekti yra laikraščio autorystės teisių pažeidimas. „Draugo" tarybos nariai pakartotinai prašė ,,Lithuanian Americans and Friends for Biden" tą „Draugo" puslapio vaizdą išimti iš savo tinklalapio. Grupės organizatoriai kategoriškai atsisakė tai padaryti, ir „Draugo" logo tebėra virš skelbimo jų internetinėje svetainėje bei – kaip atkreipė dėmesį skaitytoja, – „Facebook" paskyroje.

Leidėjai ne kartą pabrėžė, kad ,,Lithuanian Americans and Friends for Biden" turi teisę platinti savo skelbimo vaizdą, bet be „Draugo" antraštės.

Įtraukti laikraštį į politinę agitaciją negavus tam leidėjų sutikimo yra nesąžiningas ir sunkiai suprantamas žingsnis, o atsisakymas jį ištaisyti daro žalą leidiniui.

– Redakcija

Laiškų ir komentarų autoriai nebūtinai atspindi redakcijos ir leidėjų nuostatas. Redakcija priima skaitytojų laiškus, pasirašytus ne daugiau kaip dviejų asmenų, pasilikdama teisę trumpinti ir redaguoti jų kalbą.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $150.00.

GARBĖS PRENUMERATA **$250.00**
JAV – metams **$150.00** • 1/2 metų **$80.00** • 3 mėn. **$57.00**
Pirma klase – **$340.00** • kartą per savaitę **$240.00**
Į Kanadą – metams **$390.00** (USD) • 1/2 metų **$210.00** (USD) • 3 mėn.**$110.00** (USD)
Į Lietuvą paprastu paštu – metams **$120.00** • 1/2 metų **$66.00**
Internetinė prenumerata – metams **$99.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV metams **$95.00** • 1/2 metų **$70.00** • 3 mėn. **$48.00**
Į Kanadą– metams **$150.00** (USD) • 1/2 metų **$120.00** (USD) • 3 mėn.**$75.00** (USD)
Į Lietuvą – metams **$70.00**

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. ***„Draugo" prenumerata yra mokama iš anksto.***
Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org
Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas vyr.redaktore@gmail.com
Redaktorė – Virginija Petrauskienė
Techninis redaktorius – Jonas Kuprys
Korektorė – Dalia Sokienė
El. svetainė – Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Autorių nuomonė nebūtinai sutampa su leidėjų ir redakcijos nuomone.

Atradome Lietuvą

JŪRATĖ KUODYTĖ

Nieko keista išgirsti tokį žodžių derinį iš lietuvių, gimusių svetur ir pirmą kartą apsilankiusių Lietuvoje. Panašaus vertinimo neretai gali sulaukti ir iš užsieniečių lūpų, kai jie dalijasi savo įspūdžiais, pabuvoję Kuršių Nerijoje, Kernavėje ar pasivaikščioję Vilniaus senamiestyje. Tačiau tikrai netikėta, kad pastaruosius mėnesius vis dažniau tokius žodžius taria tautiečiai, čia gimę ir augę, užauginę savo vaikus ir net anūkus. Kas nutiko?

Už pražydusią meilę tėvynei reikia dėkoti pasaulį ištikusiai pandemijai ir ją lydinčiam karantinui, drastiškai apribojusiam eismą kryptimi Lietuva– Pasaulis, tačiau atvėrusiam kryptį Lietuva–Lietuva. Dar daugiau. Paaiškėjo, kad toji nauja kryptis gali išsišakoti ne tik į tokias nuorodas kaip Vilnius-Trakai, Vilnius-Kaunas ar Vilnius-Klaipėda. Paaiškėjo, kad Lietuvoje yra ir Lentvaris su nuostabiu dvaru arba pačiame pakraštyje, netoli sienos su Baltarusija galima pasivaikščioti po Paulavos respublikos rūmų griuvėsius.

Nežinojote? O juk tai unikalus Lietuvos istorijos puslapis, kuris gali būti įdomus ir aktualus ne tik Turgelių miestelio ir Merkinės kaimo gyventojams, kurie dar visai neseniai tarp tų griuvėsių ganė savo karves. Nežinia, ar dar rasime kitą tokį unikalų darinį – respubliką respublikoje, sukurtą Povilo Ksavero Bžostovskio 1769 metais, turėjusią savo prezidentą, seimą, savo pinigus, ir kuri Abiejų Tautų Respublikoje gyvavo iki 1795 metų. Beje, ją pripažino ir pats Stanislovas Augustas Poniatovskis, Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius.

Kodėl nežinojome? Galbūt todėl, kad tie rūmai yra vadinamoje ,,neprestižinėje" zonoje, kurioje iki šiol didesnė gyventojų dauguma yra lenkakalbiai su lietuviškomis pavardėmis, kuri yra ekonomiškai silpniausia Lietuvos dalis, tačiau apsupta ne mažiau įspūdingos gamtos, kalvų ir vinguriuojančių upių, turtingų uogomis ir grybais miškų, taip pat įdomių ir istoriškai svarbių kultūros paminklų.

Bet ne tik geografija ir stereotipai turėjo įtakos tokiam mūsų nežinojimui. Suprantama, kad kryptis Lietuva-Pasaulis pasirodė svarbesnė ir įdomesnė, nei kelionės po savo šalį žmonėms, 50 metų uždarytiems kalėjime su vieninteliu išėjimu į kiemą Rytų kryptimi. Laisvė plačiai atvėrė duris į Vakarus, o ir į Pietus, iki pat Afrikos, žemiausio ir aukščiausio taško žemėlapyje. Turkija, Egiptas, Balis ir Brazilija, Japonija ir Isandija – visur iki pandemijos galėjai sutikti lietuvių. Svetimi kraštai atrodė įdomesni, gražesni, turtingesni ir labiau trokštami, nei galimi atradimai savame kieme. Ir nežinia, kaip ten būtų buvę toliau, jei ne karantinas. Dabar atrandame spalvingiausias gėles savo protėvių sodintuose rūtų darželiuose: lajų taką Anykščiuose, medinę sinagogą Alantoje, kokios nerasi visame pasaulyje, koplytėlę su Švč. Mergelės Marijos statulėle, įkeltą aukštai medyje ir dar daugelį kitų netikėtų grožybių.

Kelionių po Lietuvą dėka tapo aišku, kad smulkiesiems verslininkams turizmo sektoriuje pranašaujamas žlugimas taip ir neįvyko: kone visos kaimo turizmo sodybos rezervuotos iki pat spalio mėnesio, o ūkininkai, iki šiol ieškoję talkininkų Baltarusijoje ir Ukrainoje, dabar gali džiaugtis vietinio jaunimo pagalba nuimant derlių. Jaunų šeimų vaikai patyrė, kad pienas parduotuvėse atsiranda štai iš tos karvės, kuri ramiai rupšnoja žolę netoli jų poilsiavietės, ir kad mėlynių uogienė, kurią jie taip mėgsta su manų koše pusryčiams, verdama iš uogyčių, ką tik iš miško parneštų močiutės. Atradome ne tik Lietuvą su jos kultūros paminklais, gamtovaizdžiais (ak, kaip Šveicarijoje), originaliomis ,,internetinėmis svetainėmis", kaip antai skelbimų lenta Zarasų miestelio centre, akį traukianti įvairiausio formato, kalbų, spalvų ir tekstų su nuotraukomis prisegtais lapeliais ir nė neketindama užleisti pozicijų tikram internetui. ,,Čia viskas suprantamiau, gali rasti viską, ko reikia ūkiui, pramogoms ir sveikatai", – paaiškino pardavėja mažoje krautuvėlėje.

Keliaudami po Lietuvą žmonės atranda žmones, ne mažiau įdomius ir svarbius už tuos, kurie puikuojasi ant populiarių žurnalų viršelių, kuriuos rodo per TV ir kurie dažniausiai gyvena sostinėje. Karantinas pakeitė ir žiniasklaidoje iki tol vyravusias kryptis, ypač visuomeninį transliuotoją, kuris praturtėjo temomis iš provincijos gyvenimo, atskleisdamas ne tik socialinės atskirties, skurdo problemas, asfaltuotus kelius, vedančius ne į kultūros paveldo paminklą, atokesnį kaimą, bet į privatų ,,svarbaus" žmogaus namą, bet ir sugrįžtančių emigrantų kuriamą viltingos Lietuvos ateities perspektyvą. O jie iš tiesų grįžta ne tik į mažuosius miestelius, tėvų sodybas, bet ir į universitetus. Kai negandos užklumpa, visiems norisi būti šalia artimųjų, savo namuose. Juolab (kaip paaiškėjo), kad tie namai gražūs, beveik kaip Šveicarijoje...

Kaip iš komunizmo juokėsi Amerikos lietuviai

„Draugas" liepos 28 d. laidoje pasakojo, kaip sovietinės okupacijos metais kurdami anekdotus (juokelius) nuo okupacijos ir komunizmo gynėsi Lietuvos lietuviai. Šį kartą pasijuokime kartu su Amerikos lietuviais, kurie tuomet taip pat šaipėsi iš komunizmo ir jo statytojų.

Medžiagos suteiks Mokslotyros instituto 2015 m. išleista (serijoje Lietuvių tauta) istoriko Algimanto Liekio sudaryta knyga „Juokdariai, vienykitės. Amerikos lietuvių juokai (1910–1970)". Juokeliai surinkti iš Amerikos lietuvių leistų periodinių ir vienkartinių leidinių, kurių Lietuvos bibliotekose beveik neįmanoma rasti, bet kurių dar galima rasti vyresnio amžiaus Amerikos lietuvių namuose. Ir tie juokeliai dar kartais prisimenami bei geroje kompanijoje papasakojami. Istorikas panaudojo tokius leidinius kaip „Dagys" (JAV 1910–1911), „Dainos – juokeliai, net linksta keliai" (JAV, 1916 m.), „Tarka" (JAV 1911–1918), „Amerikos lietuvių juokai" (JAV 1927), „1928 metų juokų, dainų ir sapnų orakulas" (JAV, 1928), „Nusišypsok" (JAV, 1935), „Akėčios" (JAV 1964–1968), „Skunkė" (laikraštis, Kanada, 1953), „Vėpla" (Kanada, 1955–1958), „Smeigtukas" (JAV, 1958) ir kt.

Sovietai vis kėsinosi pralenkti Ameriką. Tad ir anekdotus parinkome amerikietiška tematika.

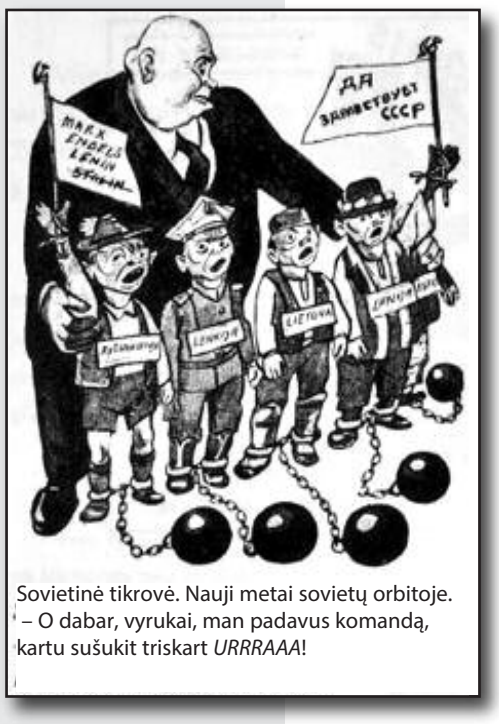

Sovietinė tikrovė. Nauji metai sovietų orbitoje. – O dabar, vyrukai, man padavus komandą, kartu sušukit triskart *URRRAAA*!

Lengvai išsprendė

Chruščiovas, kalbėdamas su prezidentu Kenedžiu, gyręsis, kad jam visose srityse sekasi. Tik dviejų problemų dar vis negalįs išspręsti, būtent: niekaip negalįs savo liaudies atpratinti nuo religijos, ypač naujai užimtų kraštų: jokios priemonės, nei bažnyčių uždarinėjimas, nei bausmės nepadedančios, vis tiek žmonės eina į bažnyčią.

Antra problema – tai butų trūkumas, niekaip nepajėgiantis išvystyti tokio statybos tempo, kad bent įmanomai aprūpintų liaudį.

Prezidentas Kenedis atsakęs, kad tai nesunkiai išsprendžiamos problemos:

Pakabink bažnyčiose savo paveikslą, ir niekas ten nebeis. Atidaryk sieną į Vakarus, ir butų užteks visiems, dar ir tuščių turėsit.

Tarybinė informacija

Kai Chruščiovas lankėsi Amerikoje pas prezidentą Eizenhauerį, sutarę abu padaryti bėgimo lenktynes. Paskirtu laiku abu startavę. Prezidentas Eizenhaueris greit pralenkęs Chruščiovą ir atbėgęs pirmas.

Maskvos TASS TSRS praneša apie įvykusias lenktynes:

„Chruščiovo atvykimui pagerbti buvo suruoštos tarptautinės bėgimo lenktynės. Tarybų Sąjunga laimėjo antrą vietą, o amerikietis atbėgo priešpaskutinis".

Daug girtuoklių

Būdamas Amerikoje Chruščiovas metęs priekaištą amerikiečiams, kad jų krašte esą labai paplitęs girtuokliavimas, gatvėse esą galima matyti daug girtų.

Amerikiečiai teisinosi, kad girtų esą galima matyti tik savaitgaly, darbo dienomis visi dirba, niekas negirtuokliauja. Chruščiovas vis tiek tvirtinęs savo. Tada amerikiečiai davę jam į abi rankas po revolverį ir leidę darbo dieną vakare po dešimtos šauti į kiekvieną sutiktą girtą žmogų.

Chruščiovas išėjęs į gatvę ir tuojau sutikęs girtą nušovęs ir nuėjęs toliau. Kiek paėjęs vėl sutikęs girtuokį ir nušovęs. Taip pravaikščiojęs iki vidunakčio, iššaudęs visus šovinius ir sugrįžęs į nakvynės vietą atsigulęs ir užmigęs.

Rytą radęs atneštą naują laikraštį, pažvelgęs ir išsigandęs. Pirmam puslapy stambiom raidėm buvo parašyta: „Kažkoks senyvas, plikas kaubojus šią naktį iššaudė visą Tarybų Sąjungos pasiuntinybę".

Išmesti batai

Kartą amerikiečių žurnalistas, vaikščiodamas Maskvos gatvėmis, pamatė dideles eiles žmonių, besigrūdančių prie krautuvės. Panoro sužinoti, kodėl ten žmonės taip veržiasi. Pastovėjęs šalia eilės pamatė atsigrūdantį per minią iš krautuvės suprakaitavusį žmogų su kažkokiais batais rankose. Prišokęs prie jo ir paklausęs:

Kas čia yra, kodėl žmonės čia susirinkę, ko jie nori?

Botinki vybrosili (batų išmetė), – pasakė žmogus, rodydamas nusipirktus blogos kokybės batus.

Amerikietis, pažiūrėjęs į batus, nesuprasdamas reikalo, atsakęs:

Tokius batus ir pas mus išmeta (atseit į šiukšlyną).

(Vybrosili – išmetė – tai reiškia: išmetė į vidaus rinką, parduoti savo piliečiams.)

Kas greičiau

Pas tarybinį kosmonautą ateina svečias ir randa namie tik vienus vaikus, tėvų nė vieno nėra.

Kur tėvai, ar greit grįš? – klausia svečias.

Tėvas išlėkė į kosmosą, jis greit grįš, o mama nuėjo į eilę pirkti miltų, ji tai negreit pareis, – paaiškina vaikai.

Statybos tempas

Kitą kartą amerikietis ginčijasi su rusu, kieno statybos tempas didesnis.

Amerikietis sako:

Pas mus viskas statoma negirdėtu greitumu: vieną namo galą dar stato, o kitame jau gyvena.

Pas mus dar greičiau, – sako rusas: – Vieną namo galą dar stato, o kitą jau remontuoja.

Kas atsitinka

Klausimas: Kas atsitinka užsienio komunistams, kai jie apsigyvena TSRS?

Atsakymas: Greit pagyja nuo raudonligės ir apserga snukio ir nagų liga (gyvulių ligos). (Pradeda vogti ir meluoti.)

Parengta iš **Slaptai.lt**

„Lietūkio” garažo atgarsiai – JAV diplomatų depešoje

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Praėjusį ketvirtadienį, liepos 23 d., skelbėme Vidmanto Valiušaičio tyrimą „Insinuacijos J. Lukšai-Daumantui dėl holokausto – lyg padegtas šiaudų kulys”. Straipsnyje autorius atkreipė dėmesį į istoriko Arvydo Anušausko „Lietūkio” garažo žudynių tyrimus, kuriuos jis grindžia Lietuvos ir Vokietijos archyvuose surinkta medžiaga bei lietuvių ir vokiečių istorikų, taip pat teisininkų darbais šia tema.

Birželio sukilimas išsklaidė Kremliaus propagandos mitą, kad lietuvių darbininkai ir smulkieji ūkininkai „mylėjo sovietų valdžią”. LAF kovotojai, jauni Kauno darbininkai, veda suimtą Raudonosios armijos komisarą.

Nuotrauka iš interneto

Didelis ir vis dar nepakankamai išnaudotas tolimesnių tyrimų išteklius yra atviri Jungtinių Amerikos Valstijų archyvai, kuriuose gausu su mūsų rezistencijos istorija susijusios medžiagos. Tiesa, šie archyvai tolėliau nuo Vokietijos, kaštai juos tyrinėti galbūt šiek tiek didesni, tačiau didelė dalis svarbios informacijos dabar jau pasiekiama ir internetu. Tačiau tai – atskira tema.

Šiuo atveju norėčiau atkreipti dėmesį tik į vieną svarbų dokumentą, saugomą JAV valstybės departamento archyve ir publikuotą išeivijos istoriko bei politologo Tomo Remeikio parengtame dokumentų rinkinyje anglų kalba „Lithuania under German occupation 1941–1945”. Šis itin vertingas 732 psl. dokumentų rinkinys, kuriame skelbiamos 74 amerikiečių diplomatų depešos iš Stokholmo į Washingtoną, išleistas, beje, Vilniuje, 2005 metais, tačiau istoriografijos apyvartoje knygoje sutelkta medžiaga naudojama kažkodėl gana retai.

O tai vis dėlto labai įdomus ir solidus žinių apie vokiečių okupuotą Lietuvą šaltinis. Jis aprėpia maždaug trejų metų okupacijos laikotarpį – nuo 1942 m. pradžios iki 1944 m. pabaigos.

Knygos įžangoje T. Remeikis rašo, kad amerikiečių pasiuntinybė Stokholme „vykdė savotiškas Strateginės tarnybos funkcijas ir ji buvo aprūpinama informacija.”

Istorikas Augustinas Idzelis tas funkcijas apibrėžia konkrečiau: „Amerikos ambasada Stokholme tuo metu buvo savotiškas informacijos rinkimo arba šnipinėjimo centras. Jų darbas buvo sekti, kas darosi Sovietų Sąjungoje, okupuotuose Baltijos šalyse, įskaitant Lietuvą. Informacijos rinkimo arba šnipinėjimo centro vadovas buvo Bruce Hopper (1892–1973) – profesorius iš Harvardo universiteto. Visi Kennedy vaikai buvo jo studentai Harvardo universitete. B. Hopper turėjo labai artimus ryšius su Kennedy šeima. Jis buvo laikomas Sovietų Sąjungos ekspertu. B. Hopper padėjėju dirbo buvęs amerikiečių *chargé d’affaires* JAV pasiuntinybėje Kaune. Po Lietuvos okupacijos jis buvo perkeltas į Stokholmą.”

Kokiu keliu informacija iš vokiečių okupuotos Lietuvos pasiekdavo JAV pasiuntinybę Stokholme, paaiškina T. Remeikis: „Svarbus tarpininkas čia buvo lietuvių bendruomenė Švedijoje. Tačiau lemiamą vaidmenį vaidino buvęs Lietuvos pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Švedijoje Vytautas Gylys ir jo štabas.” Gylys, informaciją iš Lietuvos antinacinio pogrindžio, gautą per buvusią Lietuvos pasiuntinybę Berlyne, perduodavo savo kolegoms amerikiečiams.

Remeikis nurodo, kad Gylys turėjo keletą tokių kelių: „Visų pirma tai buvo Antanas Valiukėnas, kuris išvengė sovietų okupacijos ir turėjo nuolatinį leidimą gyventi Vokietijoje karo metu. Ten jis užmezgė daugelį diplomatinių kontaktų, kurie palengvino pogrindžio medžiagos pristatymą į Stokholmą. Informaciją Valiukėnui teikė patikimi kurjeriai, kurie užėmė oficialias pareigas Lietuvoje ir, kaip vokiečių administracijos pareigūnai, turėjo teisę laisvai keliauti į Vokietiją.”

Remeikis cituoja ištrauką amerikiečių telegramos, kuri buvo perduota Washingtonui, ryšium su Stokholmo pasiuntinybėje gautais naujais dokumentais iš lietuviškų šaltinių. Telegramoje paaiškinama, kodėl jų kelias buvo toks ilgas ir sudėtingas: gautus dokumentus parengė „asmuo iš Lietuvos ar jų grupė Berlyne, kur jie, matyt, per Vengrijos kurjerį, buvo siunčiami į Švediją, pristatyti buvusiam Lietuvos ministrui, dabar gyvenančiam Stokholme. Stokholmo vengrai, gavę teisę medžiagą persifotografuoti, persiuntė dokumentus į Berną, adresatui nepristatytus... Esama tikimybės, kad gali būti naudojami patikimesni ekspedijavimo būdai, panaudojant oficialius Švedijos kanalus.”

Artimas A. Valiukėno pogrindžio veiklos bendradarbis, žinomas išeivijos teisininkas Bronius Nemickas nurodo, kad tas „patikimesnis ekspedijavimo būdas” buvo per Švedijos karinį atašė Berlyne pulk. Carl H. Julin Dannfelt.

Tai patvirtina ir istorikas A. Idzelis, pateikdamas papildomų detalių: „Kiek žinau iš sovietinių šaltinių, A. Valiukėnas buvo užverbuotas vokiečių SD (*Siecherheitdienst*). Tai buvo SS politinės žvalgybos padalinys. Vokiečiai manė, kad jis dirba jiems, todėl davė jam šiek tiek laisvės Berlyne veikti. Bet A. Valiukėnas visą medžiagą, kurią surinkdavo apie Lietuvą, per Švedijos karinį atašė pulkininką H. Julin Dannfelt, kuris dažnai tarnybiniais reikalais vykdavo į Stokholmą, siųsdavo Vytautui Gyliui, Lietuvos pasiuntiniui ir įgaliotam ministrui Švedijoje. Tie visi raportai iš Berlyno buvo gauti V. Gylio. O V. Gylys visą medžiagą atiduodavo Amerikos ambasadai Stokholme.”

Prie A. Valiukėno ir karo aplinkybėmis labai apsunkinto susisiekimo tarp Berlyno ir Stokholmo, siekiant išvengti vokiečių valdžios kontrolės, dar sugrįšiu. O kol kas pažvelkime į dokumentą, kuris yra svarbus mūsų nagrinėjamai temai.

Tai 32 puslapių memorandumas „Lietuva vokiečių civilinės administracijos valdžioje”, skelbiamas minėtos T. Remeikio knygos „Lithuania under German occupation 1941–1945” 368–399 puslapiuose. Dokumento originalas parašytas vokiečių kalba ir amerikiečių pasiuntinybės Stokholme pastangomis išverstas į anglų kalbą. Jame aprašomi įvykiai ir gyvenimo atmosfera Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metu, pirmaisiais vokiečių okupacijos mėnesiais.

Tame memorandume esama itin svarbaus 7 puslapių skyriaus, pavadinto „Žydų sunaikinimas”. Jame chronologiškai pasakojama, kaip žydų naikinimo procesas buvo matomas TO METO lietuvių akimis. Kai kurias to skyriaus ištraukas čia pacituosiu. Ištraukos, liečiančios „Lietūkio” garažo įvykius, iš esmės patvirtina tai, ką savo tyrimu, eidamas kitais keliais ir naudodamasis kitais šaltiniais, nustatė A. Anušauskas.

„Tai yra pati baisiausia tema. Normaliam žmogui neįmanoma įsivaizduoti, kas dabar vyksta su Lietuvos žydais. Anksčiau niekas nebūtų patikėjęs, kad tokie dalykai gali atsitikti dvidešimtajame amžiuje, – šiais žodžiais pradedamas to skyriaus pasakojimas ir toliau tęsiama: – Tačiau čia pasakojami tikri faktai – nieko neperdėjome, nes tai neįmanoma. Greičiausia yra priešingai: sunku žodžiais apsakyti tų žmonių kančias. Trūksta žodžių pavaizduoti, kaip vokiečiai elgiasi su Lietuvos žydais, nes jų elgesys nežmoniškesnis už nežmoniškumą ir begėdiškesnis už begėdiškumą.”

Dokumente nurodoma, kad Lietuvos Respublikoje žydai sudarė maždaug 8 proc. Lietuvos gyventojų; apytikriais skaičiais tai būtų apie 220,000 žmonių. 1941 metų gruodžio pabaigoje, „gerai informuotų šaltinių duomenimis”, Lietuvoje buvo likę tik apie 30,000 žydų. „Atsižvelgiant į tai, kad apie 20,000 žydų pabėgo į Sovietų Rusiją, vokiečių baudžiamosios komandos per šešis mėnesius nužudė virš 170,000 žmonių. Išeitų, jog tame laikotarpyje kasdien buvo nužudoma apie tūkstantis nekaltų žmonių.”

Memorandume pabrėžiama, kad naikinant žydų gyventojus, „moterys ir vaikai nebuvo išimtys. Priešingai, stipresni vyrai, galintieji dirbti fizinį darbą, būdavo Gestapo karininkų atrenkami kariškų įrenginių darbams.”

Toliau pateikiama chronologija, kaip viskas vyko:

„Birželio 22 d. Vokiečių-sovietų karo pradžia. Žydai, kurie jautėsi nusikaltę, prisidėjo prie bėgančių bolševikų partijos pareigūnų. Likusieji turėjo padaryti likiminį sprendimą: bėgti į nežinią, ar mirti Gestapo rankose. Susisiekimo priemonių trūkumas apsprendė tūkstančių žydų likimą: 95 proc. Lietuvos žydų buvo pasmerkti didžiausiam terorui, kokį pasaulis yra bet kada matęs.

Birželio 23 d. Lietuvoje sukilimas. Tuo pačiu metu, dešimt traukinių, perpildytų žydais, pajudėjo iš Kauno stoties rytų kryptimi. Kai paskutinis traukinys pasiekė Vilnių, sukilimas ir ten buvo prasidėjęs. Sukilėliai užpuolė traukinį, tikėdamiesi rasti ten bolševikų deportuojamus lietuvius. Atidarius gyvulinius vagonus, buvo rasti bėgantieji žydai. Lietuviai sukilėliai vietoje sušaudė komunistų partijos pareigūnus.

Birželio 24 d. Lietuvių sukilėlių kovų antra diena. Lietuvos sukilėlių vyriausybė pranešė per radiją, kad sukilimas pasisekęs. Tuo pačiu metu Kaune ir Vilniuje prasidėjo masiniai žydų, įtartų dalyvavimu bolševikinėje veikloje, areštai.

Objektyvumo dėlei dera priminti, kad sėkmingiausios veiklos laikotarpiu komunistų partija Lietuvoje turėjo 2,500 narių, t. y. mažiau kaip vieną procentą visų krašto gyventojų. Tačiau žydai parodė didelių gabumų prisitaikyti, nes per 80 proc. komunistų partijos narių sudarė žydai. Šis faktas labai neigiamai paveikė plačiąją lietuvių visuomenę. Didelė dalis Lietuvos gyventojų iš šio fakto pasidarė atitinkamas išvadas apie visus žydus. Apskritai, žmonės buvo linkę kaltus išdavikus teisti vadovaujantis įstatymais. Antroji priežastis, sukėlusi lietuvių pasipiktinimą, buvo ta, kad traukdamiesi iš Kauno ir Vilniaus bolševikai apginklavo tiktai žydus ir komunistų partijos narius ir įsakė jiems vykdyti nai-

kinamąją veiklą. Blogiausia, kad dalis žydų gyventojų šiuos ginklus panaudojo prieš lietuvius sukilėlius. Ši padėtis neatsakingam elementui suteikė pretekstą įvairiems išsišokimams prieš žydus. Lietuvių valdžios griežta intervencija šiuos išsišokimus būtų greitai likvidavusi, tačiau Laikinoji Lietuvos vyriausybė vokiečių SS dalinių buvo neutralizuota. Kai vokiečių administraciniai organai perėmė Lietuvos kontrolę, pavieniai išsišokimai tapo paversti planinga visų Lietuvos žydų naikinimo veikla.

Birželio 25 d. Šaudymas kai kurių žmonių, pavartojusių ginklą. Žydai vengia palikti savo namus. Areštuotieji siunčiami sunkiųjų darbų.

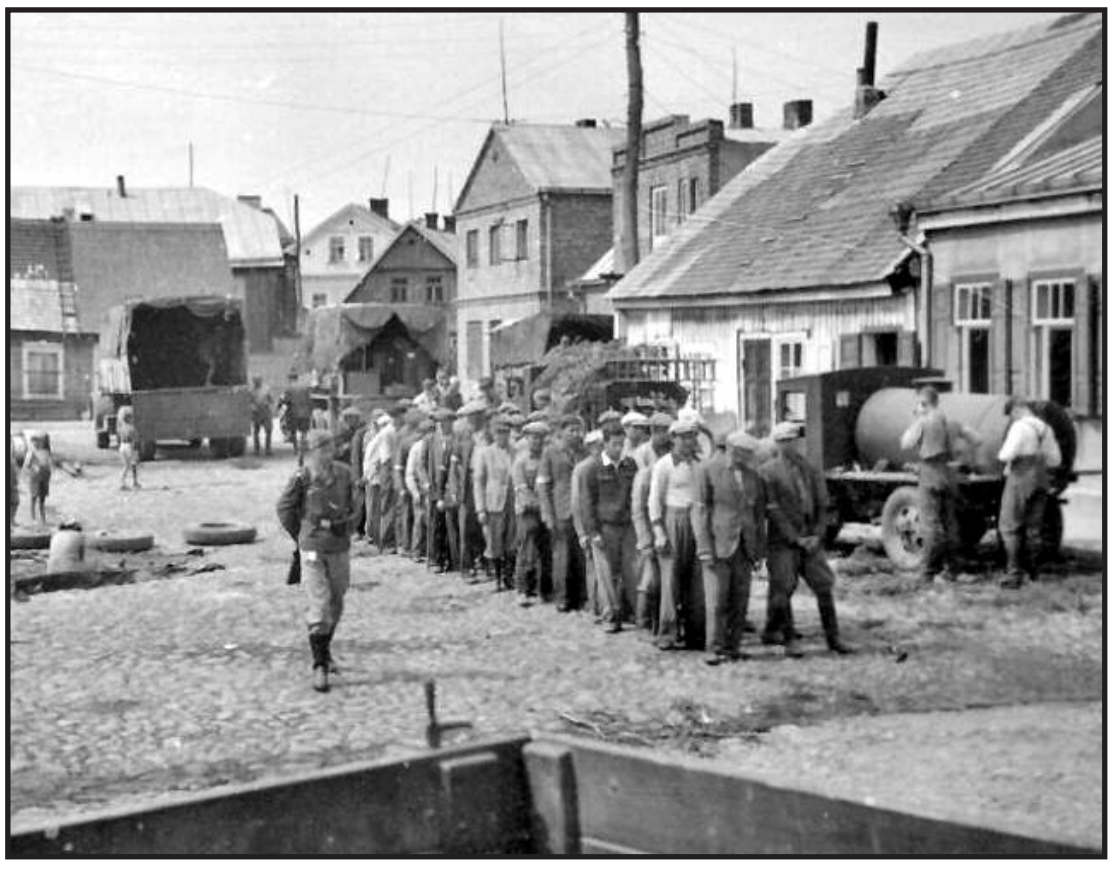

Žydai varomi į darbus. Kėdainiai, 1941 m. vasara. Genocido aukų muziejaus nuotr.

Birželio 28 d. (iš tikro – birželio 27 – V. V.) Pirma vieša žydų egzekucija „Lietūkio" garaže, Vytauto gatvėje, Kaune. Per keturiasdešimt žydų buvo mušami kastuvais ir geležinėm lazdom iki sąmonės netekimo. Buvo apipilami šaltu vandeniu ir vėl mušami iki užmušimo. Vienas politinis kalinys, sukilėlių paleistas iš kalėjimo, atsisėdo ant lavonų krūvos ir pradėjo armonika groti polonezą.

Visi užmuštieji buvo komunistų partijos nariai. Egzekuciją įvykdė buvusieji lietuvių politiniai kaliniai, daugiausia darbininkai, vadovaujami SS karininko. Kai pro šalį eidamas vokiečių kariuomenės karininkas išreiškė savo pasipiktinimą, buvęs politinis kalinys, vairuotojas pagal profesiją, jam atsakė: „Mes buvome žmonės, tokie patys kaip ir tu, bet bolševikų kalėjimas mus pakeitė. Aš ką tik užmušiau mano kalėjimo sargą žydą. Tu neturi supratimo, kiek tai suteikė man malonumo."

Ir toliau memorandume skaitome: „Už šiuos pasibaisėtinus veiksmus atsakomybė tenka nesąmoningam elementui, kuris piktam panaudojo lietuvių sukilimo idėją. Todėl būtų pagrindinai klaidinga padaryti išvadą, kad dėl šių veiksmų kaltė tenka sukilėliams ar net visai lietuvių tautai. Lietuviui patriotui su giliu skausmu tenka žvelgti į tai, kaip lengvai tautos herojus, kuriam buvo lemta kentėti bolševikų kalėjime už krikščioniškuosius ir tautinius idealus, gali smukti iki niekšo, su žemiausiais jausmais ir pojūčiais".

Kita vertus, tai įrodo, iki kokio degeltoną Dovydo žvaigždę ant krūtinės kairėje ir ant dešinio peties.

moralizacijos ir pusiausvyros praradimo laipsnio priveda tokios santvarkos, kaip raudonasis ar rudasis bolševizmas.

Birželio 30 d. Per 5,000 Lietuvos žydų buvo kulkosvaidžiais sušaudyti netoli IX forto Kaune. Prieš egzekuciją nacionalsocialistinio teroro aukos buvo nurengtos, suvarytos į griovius ir sušaudytos. Pasitaikydavo, kad žmonės buvo užkasinėjami dar gyvi.

Liepos 5 d. Žydų šeimų nuosavi butai buvo užimti vokiečių kareivių. Žydams, kurie bandė bėgti į Sovietų Rusiją, buvo griežtai uždrausta grįžti namo. Vokiečių karinė valdžia išleido potvarkius, nurodančius žydams segėti

Liepos 10 d. Visiems žydams įsakyta persikelti į getus iki rugpjūčio 15 dienos.

Rugpjūčio 1 d. Žydai buvo suvaryti į getus. Pakeliui daug jų buvo nužudyta. Pvz., Zapyškyje, Kauno apskrityje, 36 žmonės neteko gyvybės.

Rugpjūčio 15 d. Visi žydai buvo uždaryti getuose. Nuo rugpjūčio 15 iki 20 buvo nužudyta penkiolika žydų. Tuo pačiu metu įvestos maisto kortelės. Vienam žydui buvo skirta tokia maisto norma: 150 g miltų, 150 g avižinių kruopų, 50 g druskos ir 200 g duonos per dieną. Nebuvo duodama jokių riebalų, pieno ar cukraus. Žydams, kurie dirbo, buvo leista apsirūpinti daržovėmis. Vokietis, pavarde Kazlowsky, buvo paskirtas Kauno geto valdytoju, o esesininkas Jordan – komisaru žydų reikalams. Čia pateikiamas atvejis yra būdingas apibūdinti antrąjį pareigūną. Senamiesčio turguje vienas žydas nupirko daržovių kitiems geto gyventojams. Jordanas, išgirdęs apie tai, tą žydą nušovė čia pat, turguje, sakydamas, kad tai paskutinis įspėjimas žydams."

Memorandumas pateikia faktus, susijusius su žydų likimu, beveik padieniui, iki pat 1941 m. vėlyvo rudens. Deja, straipsnyje, dėl ribotos apimties, neįmanoma perteikti jo viso. Bet dar porą ištraukų čia pacituosiu.

„Rugsėjo 17 d. Tądien įvyksta kažkas nepaprasto, ką verta gerai įsidėmėti. Ankstų rytą, daugiau nei 10,000 žydų įsakoma nedelsiant apleisti getą ir vykti link Kauno IX forto, kuris žinomas kaip naikinimo vieta nr. 2. Taip nutiko, kad ginkluota sargyba vilkėjo buvusios Lietuvos kariuomenės uniformomis. Vykstant į nustatytą vietą, visa žydų minia buvo sulaikyta pravažiuojančio privataus vokiečių automobilio. Iš automobilio išlipo žmogus vokiečių karininko uniforma. Atsistojęs žydų minios priekyje, jis perskaitė atsišaukimą, kuriuo paskelbė, kad žydų naikinimas Lietuvoje yra dar negirdėtos iki šiol lietuvių savanorių savivalės pasekmė. Nuo šiol lietuvių teroras prieš žydus turės liautis, kadangi vokiečių kariuomenė negalinti sau leisti, kad su dalimi krašto gyventojų būtų elgiamasi taip žiauriai ir nežmoniškai. Žydai, kurie dar tebėra gyvi, bus dėkingi vokiečių kariuomenei, kad lietuvių vykdytam krašto žydų naikinimui padaromas galas.

Ši komedija buvo rūpestingai filmuojama vokiečių karo korespondento, kad pateikus įrodymus, kaip kilniai vokiečiai elgiasi su Lietuvos žydais.

Perskaičius šį atsišaukimą, žydai turėjo apsigręžti ir grįžti atgal getą. Ryšium su tuo, minėtasis vokiečių komisaras Jordan užtikrino, kad Lietuvos žydai niekada daugiau 'nebebus lietuvių kerštо aukomis'.

Iš tikrųjų viskas įvyko visiškai kitaip. Dar tą pačią dieną 2,000 žydų buvo paimta iš Kauno geto ir nužudyta. Tokiu būdu, panašu, kad rugsėjo 17 dienos farsas buvo suvaidintas tik tam, kad kaltę dėl Lietuvos žydų naikinimo vokiečių valdžia suverstų lietuviams."

Prisimenate Rūtą Vanagaitę? Kai ji savo „Mūsiškiuose" ir susitikimuose su skaitytojais rodė „didelę drąsą", gėdijo „bailius istorikus"? „Bijančius valdžios", nedrįstančius sakyti tiesos, kurią „žino", tačiau „negalinčius" Lietuvoje tos tiesos paskelbti, nes kitaip rizikuotų prarasti darbą? Ir kaip ši „tyrinėtoja" grąžė rankas, kad „tiek mažai" lietuvių gelbėjo žydus? Tai ji tvirtino nepaisydama to, kad proporcingai tautos dydžiui, lietuviai yra vieni didžiausių, jeigu ne patys didžiausi žydų gelbėtojai pasaulyje. Vanagaitė aiškino, kad tiems gebėtojams „niekas negrėsė"...

Skaitom memorandumą toliau:

„Rugsėjo 18 d. Lietuviams griežtai uždraudžiama palaikyti bet kokius santykius su žydais. Už šio įsakymo nevykdymą grąsoma mirties bausme.

Rugsėjo 19 d. Penki lietuviai, kurie iš gailesčio atnešė maisto produktų į Kauno getą, vokiečių komisaro Jordano buvo sušaudyti vietoje. Tuo pačiu metu įspėjimas lietuviams buvo pakartotas spaudoje. <...>

Rugsėjo 27 d. Šį kartą buvo sušaudyta per 500 žydų moterų, vaikų ir senų žmonių. Vokiečių įsakymu, egzekucijas turėjo vykdyti lietuvių savisaugos dalinys, kuriam vadovavo kapitonas Kirkila. Lietuvis karininkas atsisakė vykdyti vokiečių įsakymą. Kai vokiečių karininkas lietuviams kareiviams įsakė sušaudyti kapitoną Kirkilą drauge su žydais, lietuviai kareiviai atkreipė ginklus į vokiečių esesininkus ir pabėgo. Po viso to kapitonas Kirkila ir 12 lietuvių kareivių buvo sušaudyti.

Rugsėjo 28 d. Lietuvių gydytojo šeima, suteikusi prieglobstį gydytojui žydui, buvo sušaudyta. Šis įvykis turėjo paveikti lietuvių šeimas, slapta priglaudusias žydus, atiduoti juos Gestapui.

Pasipiktinimas vokiečių elgesiu ir simpatijos jausmai žydams tarp lietuvių didėja ir virsta pasyvia rezistencija. Getų gyventojai gauna iš lietuvių skaitlingų siuntinėlių su laiškais, reiškiančiais žydams solidarumą ir nurodančiais žydų bei lietuvių likimų panašumą."

Šis be galo dramatiškas ir šiurpus dokumentas yra svarbus bent keliais aspektas. Tačiau juos aptarsiu jau kitame straipsnyje.

Jūs jau skaitote „Draugą"? Puiku!

Bet nepamirškite ir savo senelių bei kitų giminių Lietuvoje – užsakykite „Draugą" ir jiems!

Paprastu paštu – **110 dol.**,

internetinė prenumerata – **tik 99 dol.**

150 įdomių ir spalvingų numerių per metus!

www.draugas.org

REMKIME DRAUGO FONDĄ

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo" laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo" laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

IŠ KELIONĖS SUGRĮŽUS

Didžiajame baseine vėl pliuškenasi daug poilsiautojų.

Čiuožyklos sulaukė itin didelio lankytojų dėmesio.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Didžiausias Europos vandens parkas vėl laukia lankytojų

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Po trijų mėnesių pertraukos birželio 12-ąją vėl buvo atidaryta siena tarp Lietuvos ir Lenkijos, kaimyninėje šalyje pamažu švelninamas ir karantinas, gyvenimas vis labiau sugrįžta į įprastas vėžes. Dėl COVID-19 pandemijos Lenkijoje kaip ir kitose šalyse beveik tris mėnesius buvo draudžiami masiniai renginiai, šalis buvo uždariusi ir savo sienas. Verslas dėl to patyrė milžiniškus nuostolius, o tarp itin nukentėjusių buvo ir šiemet vasario 20-ąją atidarytas, o po trijų savaičių jau uždarytas netoli Varšuvos esantis didžiausias Europoje po stogu esantis vandens parkas, kurio labai laukta net kelerius metus.

Naujajame vandens parke – daugybė gyvų gėlių ir palmių.

Vos parkui atvėrus duris į jį plūstelėjo didžiulės minios lankytojų, tarp jų ir iš Lietuvos. Čia apsilankyti prieš pat viruso pandemiją suspėjo ir „Draugo" korespondentas, norėdamas pamatyti, kuo šis didžiausias Europoje vandens parkas toks ypatingas ir išskirtinis. Parkas išties paliko didelį įspūdį, bet jo paslaugomis tada suspėjo pasinaudoti tik ribotas skaičius lankytojų. Dabar, birželio 18 dieną parkas vėl atvėrė duris ir laukia lankytojų, kurių prašoma laikytis visų būtinų saugumo reikalavimų.

Vandens parkas – didesnio projekto dalis

Iki šiol didžiausiu vandens parku po stogu buvo laikomas Vokietijoje, netoli Brandenburgo buvusiame lėktuvų angare įkurtas „Tropical Island", kurio plotas – 66 tūkst. kv. metrų (apie šį parką rašėme „Drauge" 2012 m. gruodžio 15 d. numeryje), o naujojo „Suntago" vandens parko plotas – net 70 tūkstančių kv. metrų.

Parkas įkurtas maždaug už 50 km į pietvakarius nuo Varšuvos esančiame Vrenčos kaimelyje, kuris pasirinktas dėl to, kad čia patogus susisiekimas su sostine ir kitais Lenkijos miestais, be to, jame yra karšti terminiai vandenys. Šiame vandens parke veikia 18 plaukimo baseinų (bendras jų plotas – 3,5 tūkst. kv. metrų), 32 vandens čiuožyklos (bendras ilgis – 3,2 km), įskaitant ir ilgiausią Europoje 320 m ilgio nusileidimo taką. Lankytojai čia gali pailsėti 40 tūkst. kvadratinių metrų ploto „atogrąžų" parke, apsodintame atvežtinėmis palmėmis.

Įdomu tai, kad šio vandens parko statybai sunaudota daugiau kaip 37 tūkst. kubinių metrų betono (tai yra daugiau nei prireikė statant vieną iškiliausių Varšuvos objektų – Kultūros ir mokslo rūmus) ir 5 tūkstančiai tonų plieno (tai yra pusė Eifelio bokšto svorio). Bendra investuotų pinigų suma, kaip pranešama, siekia maždaug 150 mln. eurų.

Į šį vandens parką investavo Izraelio verslininkai, valdantys koncerną „Global City Holdings". Ši įmonė užima antrą vietą Europoje pagal turimą kino teatrų kiekį. Lenkijoje įmonė valdo kino teatrų „Cinema City" tinklą. Vandens parko statyba yra pirmasis platesnės apimties projekto „Park of Poland" etapas. Vandens parko statybos darbai buvo pradėti 2017 m. gegužę, jį buvo ketinta atidaryti 2019 m. pabaigoje, bet dėl nenumatytų aplinkybių planus teko pakoreguoti ir darbų vykdymo terminą atidėti.

Ateityje čia numatoma įrengti teminių parkų, viešbučių, prekybos centrų ir konferencijų salių. Greta „Suntago" jau statomi du keturių ir penkių žvaigždučių viešbučiai, jie su vandens parku bus sujungti tuneliu. Tad žmonės bus skatinami atvykti čia kelioms paroms, su nakvyne. Ir tai – dar ne viskas. Ruošiamasi statyti prekybos centrą, konferencijoms skirtą renginių erdvę ir dar vieną linksmybių vietą – dydžiu ir pasiūla ypatingą pramogų parką.

Pirmosiomis dienomis visi bilietai į naujai atidarytą vandens parką buvo išpirkti internetu. Į šią vietą iš Varšuvos vežė nemokami autobusai, ją patogu pasiekti ir traukiniu iš sostinės centrinės stoties. Iš viso per dieną parke gali apsilankyti 15 tūkstančių žmonių, prie jo įrengta 2,5 tūkstančio automobilių talpinanti stovėjimo aikštė.

Pasijunti kaip tropikuose

Man didžiausią įspūdį šiame parke paliko daugybė gyvų gėlių, taip pat nuostabus tropinis sodas, kuriame žaliuoja iš egzotiškų kraštų – Malaizijos, Floridos ir Kosta Ricos – atvežtos palmės. Kai patekau prie baseinų, o ypač prie vandens čiuožyklų, pamačiau, kad daug žmonių yra įsikūrę „Relax Suntango" zonoje, kurioje gali lankytis tik asmenys nuo šešiolikos metų. Tai stiklinėmis sienomis ir stikliniu stogu dengtas 20 tūkstančių kv. metrų sodas su krūmais, gėlėmis ir net 400 gyvų palmių (beje, iš viso parke jų auga net 700).

Pats svarbiausias akcentas – 840 kv. metrų baseinas su dviem barais. Žmonės sėdėjo vandenyje, po skėčiais, ant baro kėdžių ir ragavo egzotiškų kokteilių, kaip kokiame Maldyvų kurorte. Jį primena ir šimtai gultų aplink baseiną, kur tarp gyvų palmių žmonės guli ir ilsisi, skaito knygas, snaudžia. Kas pusvalandį baseine sukeliamos didžiulės, porą metrų siekiančios bangos, ir ši atrakcija itin traukia lankytojus.

Vandens parko gyvos puošmenos.

Naujajame parke kiekvienas ras ką veikti.

Dar vienas malonus dalykas – pakraščiuose, prie stiklinės sienos, už kurios matyti lauke įrengti baseinai, galite nemokamai išbandyti masažines vandens lovas. Tikrai egzotiškai atrodo ir garinė pirtis stiklinėmis sienomis, pastatyta tiesiai ant didžiulio baseino krašto tarsi žmonių šiltnamis palmių giraitėje.

Labai įspūdinga ir tik suaugusiems lankytojams skirta pirčių zona. Čia įrengta 10 skirtingų pasaulio šalių pirčių, yra du mineralinio vandens baseinai, egiptietiškas kaimelis, korėjietiška poilsio salė, druskos ir ledo kambariai bei kitos atrakcijos. Parke mažesnių ir intymesnių erdvių mėgėjams yra ir atskira graikiška vonių salė, kurioje lankytojams siūlomi skirtingi potyriai – vonia su Negyvosios jūros vandeniu, vonia su mineralų prisotintu vandeniu, burbulinė vonia ir panašiai.

Rimtas konkurentas Druskininkams

Žinoma, pirmosiomis parko darbo dienomis neišvengta nesklandumų ir dėl didžiulio lankytojų srauto, ir dėl to, kad parkas lankytojams buvo atidarytas dar nebaigus visų darbų. Prie didžiausios Europoje 320 metrų ilgio čiuožyklos eilėje reikėjo laukti daugiau kaip valandą, lankytojai skundėsi, kad buvo vėsoka, trūko informacinių rodyklių bei perspėjimų apie tai, nuo kokio amžiaus galima naudotis čiuožyklomis. Be to, prie čiuožyklų neveikė šviesoforas, todėl nebuvo išvengta susidūrimų leidžiantis. Keletas žmonių per tokius susidūrimus nukentėjo.

Lankytojai skundėsi, kad ant lubų ir sienų matėsi neužbaigti darbai, o maudantis baseine vaizdą gadino lauke vykstančios statybos. Daugybės komentatorių nuomone, objektas lankytojus priimti dar nėra visiškai pasiruošęs, jo atidarymą reikėjo nukelti. Priverstinis parko uždarymas beveik trims mėnesiams leido ištaisyti visus buvusius trūkumus ir nesklandumus.

Jau nuo pat pirmųjų darbo dienų parką užplūdo ir lankytojai iš Lietuvos, kurie dabar vėl pamažu čia grįžta. Lietuvių kalbą čia gali girdėti labai dažnai, prie parko esančioje aikštelėje – daug automobilių su lietuviškais numeriais. Mūsų tautiečius džiugina, kad parko lankymo kainos nėra didelės – suaugusiems visos dienos pramogos visame parke savaitgalį kainuoja apie 30 eurų – tai pigiau nei tiek Druskininkų vandens parke, o pramogų čia gerokai daugiau. Įdomu ir tai, kad didelė dalis parko personalo yra ukrainiečiai, kurie lenkiškai nelabai kalba, bet rusiškai su jais susikalbėti labai lengva. Iš viso parke dirba 430 darbuotojų.

MĖGIAMĄ DARBĄ DIRBS TĖVYNĖJE

Vis daugiau lietuvių, Nepriklausomybės metais išvykusių pasidairyti po pasaulį, grįžta į tėvynę. Tarp jų – ir vestuvių fotografė Jurgita Lukos.

Jurgita studijavo želdynus ir jų dizainą, vėliau Kauno technologiniame universitete – siuvinių dizainą ir technologijas, bet netikėtai pasuko į fotografiją ir apsistojo vestuvių žanre. Dabar jau skina laurus. 2017-aisiais Taline, konkurse „I am Photographer", kur dalyvavo 97 vestuvių fotografai iš keturiolikos šalių, jos nuotrauka laimėjo antrąją vietą kategorijoje „The Best Photograph of Wedding Detail". Praėjusį pavasarį kita jos fotografija tapo viena iš dešimties konkurso „Europe's Best Wedding Photographs 2018" laimėtojų. Jos pasiekimai sulaukė ir Lietuvos žiniasklaidos dėmesio.

Nuotraukose ji stengiasi užfiksuoti ne tai, kaip žmonės atrodo, o kaip jie jaučiasi. „Tai, dėl ko žiūrint į fotografiją kūnu perbėgtų šiurpuliukai", – sako „Jurgita Lukos Photography" įkūrėja Jurgita Lukos.

Jurgita su vyru į Ameriką išvyko laimėję imigracinę vizą ir gyveno Kansas valstijoje. „Gyvenant svetur atsirado poreikis dalytis nuotraukomis su artimaisiais, draugais Lietuvoje. Dėl šios priežasties į mano rankas pateko skaitmeninis veidrodinis fotoaparatas. Po truputį pradėjau fotografuoti aplinką, renginius, draugų gimtadienius. Vyras domėjosi fotografija, tad man vis paaiškindavo fotoaparato nustatymus, o vėliau ėmiau semtis žinių iš knygų", – pasakoja fotografė Jurgita. Ji pradėjo gilintis į peizažo fotografiją, įstojo į vietos fotografų klubą, o atsiradus *Facebook*, ėmė bendrauti su vietos fotografų grupe.

„Prityrusios fotografės dalydavosi žiniomis, organizuodavo fotosesijas ir rodydavo jų rezultatus. Pasidalijusi savo darbais, buvau pastebėta ir pamažu pradėjau asistuoti kitiems fotografams. Vėliau sulaukiau pasiūlymų tapti antrąja vestuvių fotografe. Kai nusprendėme grįžti į Lietuvą, jau fotografuodavau vestuves kaip pagrindinė fotografė, tad tiksliai žinojau, kokia veikla užsiimsiu tėvynėje".

Jurgita prisipažįsta, kad JAV jie nesijautė kaip namuose, be to, norėjosi būti arčiau tėvų. O sugrįžę jautėsi taip, tarsi niekada nebuvo išvažiavę.

Fotografija – jos darbas jau aštuoneri metai, bet ji nenustoja juo žavėtis. „Ši veikla man suteikia pažinimo džiaugsmą – neretai atrandu nepaprastai gražių Lietuvos vietų. Jose sutinku daug įvairių žmonių, su jais kartu tobulėju, priimu man skirtas gyvenimo pamokas. O kai jaunieji nusprendžia pakviesti mane fotografuoti vestuves užsienyje, suprantu, koks fotografo darbas yra nuostabus", – sako Jurgita. Fotografijos madų ji nesivaiko, fotografuoja jau nusistovėjusiu stiliumi. Jai artimiausia *Fine Art* dokumentinė fotografija, kuriai būdingos šiltos, šviesios spalvos, skiriamas didelis dėmesys detalėms ir dienos reportažui. Ji domisi užsienio, ypač Amerikos, vestuvių fotografijos rinka, todėl gali palyginti Lietuvos ir kitų pasaulio kraštų stilius, tendencijas.

„Lietuvoje, kiek pastebiu, tendencijos ateina iš Rytų. Viena jų – perdėtas tobulumo siekis. Neretai nuotakos nori tapti tuo, kuo nėra. Jos ieško fotografų, kurie jas paverstų glamūrinėmis, neatskleisdami tikrosios jų prigimties. Tam įtakos turėjo išpopuliarėjęs *Instagram* su 'nulaižytais' vaizdiniais. Noras atrodyti tobulai – šių dienų problema. Tad galima išskirti du jaunųjų tipus: vieniems vestuvėse norisi tik parodyti save, o kitiems svarbi pati santuoka, jų artimieji. Pagal tai, kokių nuotraukų norisi, pasirenkamas fotografas".

Į žurnalistės Inesos Uktverienės klausimą, kokios įsimintiniausios vestuvės, kuriose jai teko dalyvauti, Jurgita atsakė: „Įsimintinų buvo daug ir įvairių. Prisimenu visas fotografuotas vestuves JAV, nes jų dienotvarkė kitokia nei Lietuvoje. Prisimenu ir vestuves, surengtas autentiškame Lietuvos dvare. Jame vyko ir pasiruošimas, ir ceremonija, ir degustacinė vakarienė. Tik artimųjų apsuptyje, be vedėjo. Nuoširdžiai tarpusavyje bendraujant ir skambant foninei muzikai (iš telefono!). Prisimenu ir vestuves Lietuvoje, kuriose tik nuotaka ir aptarnaujantis personalas buvo lietuviai, o visi svečiai buvo atvykę iš Anglijos. Prisimenu ir slaptas vestuves, kai jaunieji į mane kreipėsi likus vos kelioms dienoms iki datos. Ceremonijoje dalyvavo viso labo penki asmenys, bet ji buvo tokia jautri, tokia tikra… Džiaugiausi būdama šio įvykio dalimi. Kitais metais fotografuosiu vestuves užsienyje. Tikiu, kad ir jos bus nepamirštamos.

Vis dėlto labiausiai atmintin įstrigo vestuvės, vykusios šį pavasarį. Pora iš Amerikos Lietuvoje ieškojo savo protėvių šaknų. Kelionės metu per savo 38-ąsias vestuvių metines atnaujino santuokos įžadus. Ceremonija vyko apleistoje miestelio bažnytėlėje, kurioje kadaise per Kūčias susituokė nuotakos močiutė ir vėliau buvo pakrikštyta mama. Ceremonijoje dalyvavo tik juodu, aš ir kunigas su vargonininke. Klausant santuokos įžadų, ašaros liejosi nepaliaujamai. Nepaprastai jautru matyti žmones, kurie po daugybės metų yra kartu, vis dar myli, gerbia vienas kitą. Tokios istorijos atmintyje išlieka ilgam".

Parengta pagal „Lietuve.lt"

Jurgita Lukos. Lenos Kap nuotr.

„Jurgita Lukos Photography" nuotr.

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Ragina EVT pirmininką imtis veiksmų

Vilnius (Prezidentūros inf.) – Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda laišku kreipėsi į Europos Vadovų Tarybos (EVT) Pirmininką Charles Michel, kviesdamas jį įsitraukti sprendžiant problemas, susijusias su planuojamu Astravo atominės elektrinės (AE) paleidimu Baltarusijoje.

„Dabartiniai įvykiai Baltarusijoje – rugpjūčio 9-ąją vyksiantys Baltarusijos prezidento rinkimai ir naujos branduolinės jėgainės Astrave eksploatavimo pradžia – brėžia gaires mūsų ateities santykiams", – rašo šalies vadovas, pabrėžęs, kad, rengiant bendrą ES atsaką į šiuos iššūkius, būtina atsižvelgti į Baltarusijos rinkimų kampanijos metu besitęsiančias represijas ir žmogaus teisių pažeidimus.

Prezidentas nurodo, kad Baltarusija kartu su Rusija nepaiso Europos Komisijos, ES valstybių narių ir Europos branduolinę saugą reguliuojančių institucijų grupės (ENSREG) ekspertų reiškiamo susirūpinimo dėl Astravo AE projekto skaidrumo stokos ir daugelio branduolinės saugos standartų pažeidimų. Į jėgainę jau atgabentas branduolinis kuras, rengiamasi jos paleidimui rugpjūčio mėnesį.

Pasak šalies vadovo, Lietuva yra dėkinga Europos Komisijai už pastangas užtikrinti Astravo AE aplinkosauginę ir branduolinę saugą. „Tačiau ES įsitraukimo techniniu lygmeniu jokiu būdu nepakanka, siekiant sumažinti šio Rusijos vadovaujamo projekto galimas grėsmes. Nesaugi AE prie ES sienų taip pat yra ES geopolitinė problema, kuriai spręsti reikia adekvačių politinių priemonių", – tvirtina Prezidentas.

Pasak šalies vadovo, būtina pasiųsti aiškų politinį signalą Baltarusijos Prezidentui Aliaksandrui Lukašenkai, raginant jį nepradėti Astravo AE eksploatacijos, kol nėra išspręsti branduolinės saugos klausimai ir neįgyvendintos ES streso testų (testavimo nepalankiausiomis sąlygomis) rekomendacijos. Tuo pačiu metu turėtų būti užtikrinta kasdienė saugos būklės ir saugos priemonių įgyvendinimo stebėsena, įskaitant reguliarius ES ekspertų vizitus Astravo AE.

Laiške EVT Pirmininkui taip pat primena, kad 2019 m. gruodį vykusiame EVT susitikime ES lyderiai patvirtino, kad trečiosios šalys – taip pat ir Baltarusija – plėtodamos energetikos projektus turi laikytis aukščiausių aplinkosaugos ir saugos standartų.

Prezidentas atkreipė EVT Pirmininko dėmesį, kad ES valstybės narės, keldamos sau ambicingus „Žaliojo kurso" tikslus, neturėtų įsileisti į bendrąją rinką elektros energijos, gaminamos nesaugiose branduolinėse jėgainėse trečiosiose šalyse – taip pat ir Astravo AE. Šiam tikslui įgyvendinti reikalinga išmani bendra ES politika, atitinkanti jos globalias ambicijas klimato kaitos srityje.

„Prašau Jus asmeniškai įsitraukti aukščiausiu politiniu lygmeniu ir nedelsiant imtis veiksmų, kad būtų apsaugotas ES piliečių saugumas ir gerovė", – rašo Prezidentas Gitanas Nausėda.

Sutarė dėl paramos kovoje prieš Rusijos agresiją

Vilnius (BNS) – Lietuva, Lenkija ir Ukraina sutarė gilinti bendradarbiavimą Ukrainai kovojant prieš Rusijos agresiją, taip pat dėl bendrų veiksmų kovoje su koronaviruso pandemija.

Trijų šalių užsienio reikalų ministrai įsipareigojo sukurti vadinamąjį Liublino trikampį. „Facebook" nuotr.

Liepos 28 dieną šalių užsienio reikalų ministrai Liubline pasirašė bendrą deklaraciją, kuria valstybės įtvirtino šiuos ir kitus tikslus bei jų įgyvendinimui įsipareigojo sukurti vadinamąjį Liublino trikampį.

„Ministrai taip pat nusprendė organizuoti reguliarius susitikimus, kurie apimtų daugiašales sesijas taip pat bendradarbiaujant ir pasirinktiems partneriams. Jie taip pat nusprendė organizuoti aukšto lygio URM atstovų konsultacijas ir įsteigti ryšių palaikymo pareigūnus Užsienio reikalų ministerijose", – teigiama deklaracijoje.

Joje pabrėžiami bendri valstybių istoriniai ir kultūriniai saitai bei bendradarbiavimo nauda politikos, ekonomikos, infrastruktūros, saugumo ir gynybos bei kultūros srityse, būtinybė gilinti bendradarbiavimą tarp ES ir NATO bei Rytų partnerystės valstybių.

Išbandys oro gynybos sistemas NASAMS

Vilnius (KAM inf.) – Neseniai Lietuvos kariuomenės įsigytos antžeminės vidutinio nuotolio oro gynybos sistemos NASAMS elementai pirmą kartą bus išbandyti rugsėjį vyksiančiose tarptautinėse pratybose „Tobruq Legacy 2020" („Tobruko palikimas 2020").

Prezidento Gitano Nausėdos teigimu, rimtas požiūris į regiono šalių gynybą ir JAV pastangos vystant integruotą oro gynybos architektūrą liudija, kad Baltijos šalių ir Lenkijos saugumas yra laikomas itin svarbia viso Aljanso saugumo dalimi.

Plačiausiai NATO valstybėse naudojamą vidutinio nuotolio oro gynybos sistemą NASAMS Lietuva pirko pagal Krašto apsaugos ministerijos ir Norvegijos kompanijos „Kongsberg" 2017 metų spalio 26 dieną pasirašytą sutartį, kurios vertė – 110 mln. eurų.

Įsigytąją sistemą sudaro ugnies valdymo centrai, raketsvaidžiai, ryšio įranga, perkant šias sistemas modernizuota ir šiuo metu Lietuvos kariuomenėje naudojama artimojo nuotolio oro gynybos sistema RBS-70.

Abi sistemos bus integruotos į bendrą Lietuvos oro gynybos skydą.

Oro gynybos sistemos į Lietuvą atkeliavo birželio mėnesį.

JAV pristatys planus dėl karių perkėlimo Europoje

Washingtonas (BNS) – Washingtonas ruošiasi artimiausiomis dienomis paviešinti savo planus dėl JAV pajėgų perkėlimo Europoje, įskaitant ketinimą sumažinti Vokietijoje dislokuotų karių skaičių.

JAV prezidentas Donald Trump birželio pabaigoje patvirtino planus išvesti 9 500 amerikiečių karių iš Vokietijos, ir pirmiausia turėjo juos pristatyti JAV Kongresui, o paskui – NATO sąjungininkėms.

D. Trump, kaltinantis Vokietiją finansiškai pelnantis iš Amerikos karinio buvimo, birželio 15 dieną paskelbė apie savo ketinimą sumažinti šalyje dislokuotų karių skaičių.

Washingtonas planuoja grąžinti namo dalį karių, o kitus dislokuoti buvusiose Rytų bloko valstybėse. Anot Pentagono pareigūnų, tokiu būdu būtų pasiųsta žinia Maskvai, pademonstravusiai savo karines ambicijas, kai 2014 metais aneksavo Krymą.

Kai kurie kariai bus dislokuoti nuolat, bet dauguma – rotuojama. Pentagonas mano, kad tokia sistema yra lankstesnė, mažiau nuspėjama, todėl gali lengviau destabilizuoti Rusijos užmojus. Vis tik virš šių manevrų yra pakibęs klaustukas, nes iki rinkimų JAV lieka mažiau nei 100 dienų.

Siekia užkirsti kelią „Nord Stream 2" projektui

Berlynas (LRT.lt) – JAV valdžia didina spaudimą Rusijos antrojo eksporto dujotiekio per Baltijos jūrą iki Vokietijos projekto „Nord Stream 2" dalyviams, rašo Vokietijos laikraštis „Die Welt".

Anot leidinio, Washingtono administracijos atstovai surengė vaizdo konferenciją su „Nord Stream 2" rangovais iš Europos, per kurią buvo išreikštas JAV nepasitenkinimas dėl siekio šį projektą užbaigti.

„Die Welt" pabrėžė, kad amerikiečiai nori užkirsti kelią šio dujotiekio projekto užbaigimui.

Liepos 23 dieną JAV Senatas patvirtino JAV gynybos biudžeto projektą, kuris apima sankcijų „Nord Stream 2" išplėtimą – įmonėms, kurios yra įsitraukusios į jo užbaigimą. Kiek anksčiau tam pritarė ir JAV Kongreso Atstovų rūmai.

Šiuo metu galiojančios Washingtono sankcijos nukreiptos prieš laivus, tiesiogiai užsiimančius vamzdžių klojimu po vandeniu. Naujų sankcijų taikiniai – laivų draudikai bei aptarnavimo įmonės, atliekančios geodezinius, tranšėjinius, suvirinimo ir kitus darbus. Sankcijos taip pat būtų nukreiptos prieš įmones, vykdančias vamzdynų bandymus ir juos sertifikuojančias, tai yra atliekančios darbus, be kurių vamzdynai negali būti pradėti naudoti.

D. Trump patarėjui diagnozuotas COVID-19 virusas

Washingtonas (BNS) – JAV prezidento Donald Trump patarėjui nacionalinio saugumo klausimais Robert O'Brien testu patvirtinta koronavirusinė infekcija COVID-19.

Svarbias pareigas administracijoje einantis R. O'Brien „izoliuojasi ir dirba iš saugios vietos nuotoliniu būdu", – rašoma Baltųjų rūmų pranešime.

„Prezidentui ar viceprezidentui neiškilo jokio pavojaus užsikrėsti", – priduriama jame. D. Trump nacionalinio saugumo patarėjas yra aukščiausio rango pareigūnas iš prezidento aplinkos, užsikrėtęs koronavirusu.

Atvykstant į Washingtoną reikės karantinuotis

Washingtonas (BNS) – Į Washingtoną iš „didelės rizikos" 27 JAV valstijų atvykstantys žmonės turės savarankiškai dvi savaites laikytis karantino, paskelbė merė Muriel Bowser.

Merė M. Bowser spaudos konferencijoje. DCist nuotr.

M. Bowser paskelbė „didelės rizikos" valstijų sąrašą.

Šiai kategorijai priskiriamos valstijos, kur kas savaitę koronavirusu iš 100 tūkst. gyventojų vidutiniškai užsikrečia 10 ar daugiau naujų žmonių, patikslino merės kanceliarija.

JAV vyksta vakcinos bandymas su savanoriais

Washingtonas (BNS) – JAV liepos 27 dieną prasidėjo pasaulyje didžiausi vakcinos nuo koronavirusinės infekcijos COVID-19 bandymai su pirmaisiais iš 30 tūkst. užsirašiusių savanorių, padėsiančių patikrinti amerikiečių vyriausybės sukurtą skiepą – vieną iš kelių kandidatų galutiniame pasaulinės vakcinos paieškos etape.

Tačiau vis dar nėra jokios garantijos, kad Nacionalinio sveikatos apsaugos instituto (NIH) ir korporacijos „Moderna" sukurta eksperimentinė vakcina suteiks realią apsaugą.

Jos veiksmingumą turėtų įrodyti faktas, kad savanoriai nežinos, ar jiems suleidžiama tikroji vakcina, ar placebas.

Anksčiau šį mėnesį pradėti kelių Kinijos ir britų Oxfordo universiteto kuriamų vakcinų mažesnio masto paskutinio etapo bandymai Brazilijoje ir kitose pandemijos smarkiai paveiktose šalyse.

Kiekvieną rudens mėnesį Prevencijos tinklas skelbs naują tyrimą dėl pagrindinės kandidatės, išbandytos su 30 tūkst. naujai parinktų savanorių.

Masiniai tyrimai nėra skirti tik tam, kad būtų išbandytas skiepų veiksmingumas – jie reikalingi, norint patikrinti kiekvienos potencialios vakcinos saugumą.

Rugpjūtį prasideda paskutinis Oxfordo universiteto vakcinos tyrimo etapas. Paskui, jei viskas vyks pagal planą, rugsėjį planuojama išbandyti bendrovės „Johnson & Johnson" kandidatę, o spalį – „Novavax" kuriamą vakciną. Korporacija „Pfizer" dar šią vasarą planuoja atlikti savo bandymus su 30 tūkst. žmonių.

PATIRTYS

Automatiniai atsakymai per atostogas: ką galima pasakyti

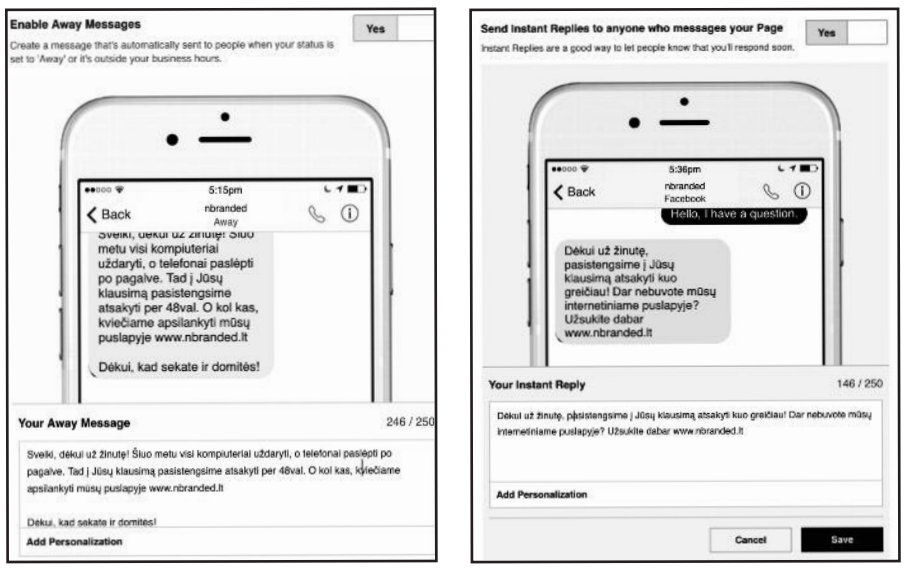

Automatinius atsakymus ruošiant verta pasitarti ir su bendradarbiais. RF nuotr.

Automatinės žinutės, aktualios per atostogas. Todėl nustatant tokias, reikia apgalvoti ir turinį, ir formatą, taip pat – ar išvis tokias siųsti.

Doc. dr. Lineta Ramonienė, ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto Tarptautinės rinkodaros ir vadybos magistrantūros programos direktorė, primena, kad turinys – vienas iš vertingiausių įrankių, kurti ir stiprinti identitetą, todėl taip pat ir priemonė skatinti pardavimus ar pritraukti darbuotojus.

Doc. dr. L. Ramonienė nurodo, kad atostogų žinutė gali būti suformuluojama pagal asmenybę. Jeigu jau skiriama laiko jos kūrimui – reikia pagalvoti ir ką gavėjas perskaitys.

Pavyzdžiui: „Labas! Ačiū už žinutę. Kol tu intensyviai dirbi prie savo darbo stalo, aš sunkiai kopiu į aukščiausią pasaulio kalną. Noriu išbandyti save, pasikrauti energijos ir grįžti į darbus lyg gimęs iš naujo. Parašyk man, kai grįšiu.”

„Pasvarstykite, ar jos turinys tikrai atspindi jūsų laiškų rašymo stilių, reprezentuoja jus kaip kolegą ir partnerį. Mat, jeigu įprastai rašote šiltus, įspūdingais būdvardžiais praturtintus laiškus, o atostogų žinutėje paliekate šaltą atsaką – jos gavėjas tampa suglumęs ir nustebęs. Jeigu jūsų kasdieniai laiškai yra ilgesni nei kitų, jeigu juose daugiau emocijos nei kitų laiškuose – tai turi atsispindėti ir jūsų atostogų žinutėje. Ir atvirkščiai, jeigu jūsų laiškai trumpi ir konkretūs, atostogų žinutė turi išlaikyti šį jums įprastą stilių”, – pataria ji.

Kaip pakeisti tradicinį atsakymą?

Patariama pasiūlyti pagalvoti ir vidine komunikacija besirūpinantiems darbuotojams, skyriams – paruošti kelis variantus ar pasiūlyti komandai.

Siūlomos alternatyvos gali būti formuluojamos pagal asmenybės tipus – vienos labiau skirtos intravertams, kurie atostogų detalėmis nori dalintis mažiau, kitos ekstravertams, kurie yra atviresni ir savo laime nori pasidžiaugti garsiau.

Visgi automatiniai atostogų elektroniniai laiškai neturi tapti socialinių tinklų žinučių pakaitalu.

Tačiau smulkiam verslui tinka ir asmeninio turinio atostogų žinutės.

Taip pat pasitaiko, kad ir atostogų metu, nustatę automatinius atsakymus, e. laiškų gavėjai vistiek atsako į laiškus. Doc. dr. L. Ramonienė nurodo, kad tokiu atveju automatinė žinutė išvis nereikalinga.

„Neapkraukite gavėjo, nes per dieną kiekvieną iš mūsų užplūsta ir taip didelis laiškų kiekis”, – primena ji.

Organizacijos vertybės

Automatinės žinutės gali būti proga priminti apie savo identitetą, pavyzdžiui, žinutėje paminint su atostogomis susijusią organizacijos vertybę. Visgi turinio gali būti ir per daug – asmeninė informacija gali būti perteklinė ir kai kuriems gavėjams nepriimtina. Ne visi jie nori žinoti, ką tiksliai siuntėjas veikai per atostogas.

Šią vasarą JAV itin populiari tapo ši atostogų žinutė: „Šiuo metu detoksikuojuosi nuo visų elektroninių prietaisų ir telefono liesti iki rugsėjo tikrai neplanuoju. Rekomenduoju taip padaryti ir tau”.

Kaip jaustumėtės gavę tokią žinutę?

Jei su siuntėju Jūsų glaudus ryšys nesieja, greičiausiai pasijusite, kad ja buvo peržengtos jūsų asmeninės komunikacijos ribos”, – nurodo doc. dr. L. Ramonienė.

Išlaikyti profesionalumą

„Forbes” automatinio atsakymo žinutėms primena ir bendrąjį e. laiškų etiketą: patikrinti ar nuorodos, nurodyti kontaktai veikia. Verta pažiūrėti, kaip automatinis atsakymas atrodo mobiliojo ekrane.

Taip pat – geriau nenaudoti datos trumpinių, nedalinti pažadų, pavyzdžiui, „atsakysiu, kai grįšiu” – ar tikrai atsakysite į visus laiškus po atostogų?

Patariama ištrinti standartinį parašą, kuriame yra nurodytas mobiliojo numeris.

Galima nustatyti skirtingus automatinius atsakymus, pavyzdžiui, kolegoms, su kuriais gali reikėti susisiekti ar pakeisti nustatymus, kad pranešimus iš svarbių kontaktų gautumėte iškart.

Verslo žinios

Etiška praktinė užduotis kandidatams

Kreipiuosi į tuos ieškančius darbo ir darbuotojus, kuriems darbo paieškos metu teko atlikti darbdavio pateiktas praktines užduotis, kurių rezultatą darbdaviai panaudojo įmonės reikmėms, o jūs taip ir negavote darbo.

Susidūrėte? Jaučiatės apgautas? Juk skyrėte daug laiko ir dėmesio patikėtai užduočiai. Analizavote, mąstėte, kūrėte, rašėte, sisteminote, grupavote, planavote. Įdėjote širdį, smegenis ir viltį, bet…

Darbdavys jums pasakė: – „Dėkui, jūs mums per stiprus kandidatus” arba „Mes pasirinkome kitą kandidatą” arba „Jūs mums labai patikote, bet pasirinkome kitą” arba apskritai nesulaukėte jokio atsakymo. O po kurio laiko pamatėte, kad jūsų pasiūlyta idėja jau naudojama įmonės veikloje.

Gaila, kad visos jūsų pasiūlytos idėjos, kurias pateikėte praktinėje užduotyje, liko darbdaviui.

O kas, jei kandidatų buvo ne 2 ir ne 10, o sakykim, 40 ir visi jie atliko praktinę užduotį, kuri buvo suformuluota pagal realią įmonės situaciją ar problemą?

Tuomet darbdavys nemokamai gavo 40 ar net daugiau idėjų ir pasiūlymų, kaip būtų galima spręsti konkrečią įmonės problemą. Argi ne geras variantas spręsti savo problemas pasinaudojant nemokama kandidatuojančių į darbo poziciją pagalba? Kam geras, o kam ne.

Pavyzdžiui, kai praktinė užduotis yra „Paruošti įmonės marketingo strategiją”, šią užduotį realiai galime vertinti kaip paslaugos užsakymą, kurios kaina rinkoje gali siekti ir kelis tūkstančius eurų, o įmonė, prisidengdama atranka, prašo ją atlikti nemokamai. Gal įmonė net neketina nieko įdarbinti, tik nori nemokamai gauti strateginį planą?

Ar galima kaip nors išvengti tokio kandidatų „know-how” išnaudojimo?

Darbo įstatymų čia nelabai pritaikysi, nes dar nėra darbinių santykių, o darbdavys turi teisę renkantis darbuotoją duoti jam praktinę užduotį.

Šiuo atveju labiau tiktų autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas, kuriame užfiksuotos kūrinių sąvokos, autorystės teisės ir kūrinio panaudojimo teisės. Dar iš dalies tinka ir BDAR, kuris rūpinasi kandidatų duomenų saugojimu, bet nei vienas šių įstatymų neužtikrins, kad jūsų idėjos nebus panaudotos, jei darbdavys nesilaikys verslo etikos.

Kaip verslui būti etišku?

Visų pirma, apsvarstyti, ar norint įvertinti konkrečias kandidato savybes ir kompetencijas, būtinai reikia duoti praktinę užduotį, gal pakaktų specifinių klausimų, trumpų užduočių, ar testų. Gal pakanka gauti kandidato darbų portfolio ar buvusių darbdavių/kolegų rekomendacijas?

Kandidatams pateikti užduotį, kuria nespręstumėte dabartinės, tikros ir konkrečios jūsų įmonės problemos, nuo kurios jums jau skauda galvą. Etiška užduotį formuluoti taip, kad ji atskleistų jus dominančius kandidato įgūdžius bei savybes ir nebūtų konkrečiai apie jūsų verslą.

Praktinė užduotis turėtų būti simuliacinė

Būtų etiška, jau pateikiant praktinę užduotį pasirašyti dokumentą, kuriame būtų užfiksuota, kaip bus/nebus panaudota kandidato atliktos praktinės užduoties informacija kandidato įdarbinimo/neįdarbinimo atveju, kaip už ją bus atlyginta jos panaudojimo atveju.

Kūrybines užduotis būtų etiška traktuoti kaip autorinį darbą ir užtikrinti, kad kandidatai turi autorines teises į šį atliktą darbą bei kokiomis sąlygomis darbdavys galėtų oficialiai įsigyti šį kūrinį.

Nediskriminuoti kandidato, kuris atrankos metu gavęs praktinę užduotį, kurią suformulavote pagal savo įmonės problemą, paprašo apibrėžti kaip bus/nebus panaudoti praktinės užduoties rezultatai.

Rita Karavaitienė, Apiedarba.lt

Kandidatas, kurio idėją nušvilpėte, tikrai nežiūrės į jūsų įmonę palankiai, smūgis jūsų reputacijai. Apiedarba.lt nuotr.

Euro ir kitų valiutų santykiai (2020 metų liepos 29 d.)

1 USD (JAV doleris) – 0,89 €
1 AUD (Australijos doleris) – 0,61 €
1 CAD (Kanados doleris) – 0,64 €
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,10 €
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,57 €

MANO VIRTUVĖ

To dar tikrai neragavote
arba
Vasaros gėrybės – ant jūsų stalo

Mėlynųjų bulvių virtinukai su moliūgų padažu

Reikės:

600 g mėlynųjų bulvių (21 oz)
žiupsnelio druskos,
žiupsnelio grūstų juodųjų pipirų
4 šaukštų tarkuoto kietojo sūrio
1 puodelio miltų
1 kiaušinio

Padažui:

2 skiltelių česnako
kelių šviežių šalavijų lapelių
1 šaukšto sviesto
300 g (11 oz) nuvalyto ir sutarkuoto moliūgo (geriausiai sviestinio – butternut squash)
2 šaukštų baltojo vyno
druskos, pipirų

Kruopščiai nuplauti bulves. Išvirti, nusunkti ir palikti 20 minučių ataušti. Po to bulves nulupti ir sugrūsti, košę pagardinti druska ir pipirais.

Tarkuotą sūrį suberti į bulvių košę. Taip pat supilti miltus, įmušti kiaušinį ir išminkyti tešlą. Palikti tešlą pastovėti 10–15 minučių. Po to suformuoti volelį ir supjaustyti nedideliais gabaliukais.

Dideliame plačiame puode užvirti vandenį, pasūdyti, suberti virtinukus. Atsargiai pamaišyti, kad neprikibtų prie dugno. Kai virtinukai iškils į paviršių, pavirti dar 3–5 minutes.

Paruošti padažą. Česnako skilteles ir šalavijų lapelius susmulkinti. Puodelyje ištirpinti sviestą, sudėti smulkintą česnaką, šalavijo lapelius ir trumpai pakepinti. Tuomet suberti tarkuotą moliūgą ir kaitinti apie 15 minučių. Supilti vyną ir padidinti ugnį, kad išgaruotų alkoholis. Pagardinti druska ir pipirais. Virtinukus patiekti su paruoštu padažu.

Granatų želė

Reikės:

600 ml nesaldintų granatų sulčių (~ 3 puodelių)
1/2 puodelio cukraus
15 g (1 šaukšto) želatinos
granatų sėklų papuošimui

Išbrinkinti želatiną (jei reikia). Sultis supilti į puodelį ir užkaitinti iki virimo. Suberti cukrų, pakaitinti, kol cukrus ištirps. Įmaišyti išbrinkintą želatiną ir maišyti, kol štirps. (Jei naudojate želatiną, kurios nereikia brinkinti, po truputį berkite į karštas sultis ir maišykite, kol ištirps.)

Tuomet supilstyti į taures ar mažus dubenėlius ir dėti į šaldytuvą, kad želė sustingtų. Patiekiant apibarstyti granatų sėklomis.

Malonių akimirkų prie vasariško stalo!

Jūsų **Indrė**

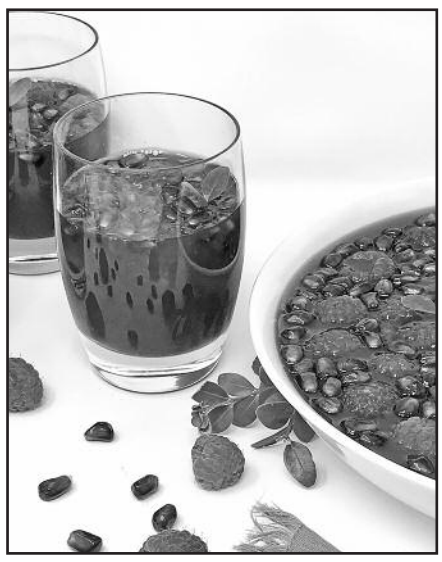

In Memoriam

Stefa Gedgaudienė

Liepos 28 d. Floridoje eidama 94-uosius metus mirė Stefa Gedgaudienė.

Stefa Gedgaudienė

Apie skautų veikėjos, lietuviškos spaudos bendradarbės, žurnalisto ir redaktoriaus Vytauto Gedgaudo žmonos mirtį Lietuvos žurnalistų sąjungai pranešė velionės brolis Liudas, paskutiniuosius kelerius metus su savo šeima globojęs ir rūpinęsis Stefa Gedgaudiene Floridoje.

Stefa Gedgaudienė (Juodvalkytė) gimė 1927 m. sausio 5 d. Skaudvilėje, Tauragės apskrityje. Mokėsi Zarasų gimnazijoje. 1947 m. Miunchene baigė lietuvių gimnazijos pirmąją laidą. Studijavo UNRRA (angl. sutr. United Nations Reliefand Rehabilitation Administration) universitete. 1949 m. kartu su Čiurlionio ansambliu persikėlė į Clevelandą, Ohio. Įmonėje dirbo braižytoja, o vakarais mokėsi Western Reserve universitete ir Dailės institute. Stefa Gedgaudienė buvo lietuvių sporto klubo ,,Žaibas" narė, aktyviai dalyvavo Čiurlionio ansamblio meninėje kultūrinėje veikloje.

1961 metais ištekėjusi už žurnalisto ir redaktoriaus Vytauto Gedgaudo Stefa Juodvalkytė-Gedgaudienė dar aktyviau įsitraukė į lietuvių visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą. 1964-1967 m. Clevelande su vyru Vytautu Gedgaudu turėjo meno galeriją „Gallery International", kurioje buvo rengiamos dailininkų A. Dargio, V. Igno, V. K. Jonyno, V. Kasiulio, A. Mončio, V. Petravičiaus, V. Rato, V. Raulinaičio, J. Rimšos ir kitų parodos. Nuo 1975 iki 1991 m. Stefa Gedgaudienė dirbo ,,Dirvos" redakcijoje, talkino ,,Vilties" leidyklai.

Tiek išeivijoje, tiek Lietuvoje su Stefos Gedgaudienės vardu pirmiausia siejamas skautų judėjimas. Į Lietuvos skautų sąjungą (LSS) ji įstojo 1939 m. besimokydama Zarasų gimnazijoje. Vyresniosios skautės įžodį davė 1945 m. Miunchene, nuo 1949 m. buvo skautų vadovė. Per visą skautavimo laikotarpį nuolat turėjo daug pareigų – vadovės, lektorės, instruktorės, nuo skiltininkės iki tuntininkės, nuo puošimų vadovės iki stovyklos viršininkės. 1985–1990 m. buvo LSS vyriausioji skautininkė, 1991–1993 – LSS tarybos narė.

1988-aisais Stefa Gedgaudienė užmezgė ryšius su besidominčiais skautybe Lietuvoje. 1989 m. ji buvo viena iš Lietuvos skautų sąjungos atkūrimo iniciatorių. Tais pačiais metais Stefos Gedgaudienės rūpesčiu į Lietuvą iš JAV buvo atsiųstos ir pirmosios uniformos skautams.

Stefa Gedgaudienė 1997 m. žurnalisto ir redaktoriaus Vytauto Gedgaudo 85-erių metų jubiliejaus proga įsteigė Vytauto Gedgaudo žurnalistikos premiją, skirdama savo asmenines lėšas premijų fondui. Puoselėdama savo gyvenimo Žmogaus – Vytauto Gedgaudo vertybes Stefa siekė, kad ši Nacionalinės žurnalistų kūrėjų asociacijos ir Lietuvos žurnalistų sąjungos prestižinė premija būtų paskata Lietuvos žurnalistams palaikyti profesinės pareigos ir etikos principus.

2000 m. Stefa savo ir šeimos bičiulių pastangomis įsteigė Vytauto Gedgaudo vardo stipendiją Vilniaus universiteto žurnalistikos specialybės studentams. Beveik per du dešimtmečius iškilaus žurnalisto ir redaktoriaus vardo stipendija buvo skirta arti pusšimčio būsimųjų žurnalistų. Šiandien dauguma Vytauto Gedgaudo stipendiatų – jau yra žinomi žurnalistai, literatai, jaunieji mokslininkai.

Lietuvos žurnalistų sąjunga (LŽS), vertindama didžiulį asmeninį indėlį skatinant kokybišką ir profesionalią žurnalistiką, taip pat pastangas ugdyti būsimuosius žurnalistikos profesionalus, 2006 m. Stefą Gedgaudienę apdovanojo pirmuoju LŽS medaliu „Už nuopelnus žurnalistikai".

LŽS gedi dėl Stefos Gedgaudienės mirties ir nuoširdžiai užjaučia brolio Liudo šeimą, artimuosius, bičiulius Lietuvoje ir išeivijoje, visus, kam likimas suteikė galimybę susitikti su šia Asmenybe, Idėjos žmogumi.

Lietuvos žurnalistų sąjunga

P. S. Vytauto Gedgaudo kūrybinio palikimo tyrinėtoja Vilniaus universiteto doc. dr. Jolanta Mažylė informavo, kad Stefa Gedgaudienė amžinojo poilsio sugrįš į Lietuvą. Ji bus palaidota šalia savo vyro Vytauto Gedgaudo Vilniaus Antakalnio kapinių Meninin-kų kalnelyje. Apie laidotuves visuomenei bus pranešta atskirai.

A†A Stasys Paulauskas

A. a. Stasys Paulauskas mirė š. m. liepos 12 d. – mylimas vyras, tėvelis, senelis, artimas draugas ir daugeliui žinomas kaip ilgametis jūros šaulių kuopos ,,Klaipėda" šaulys, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) garbės šaulys, dimisijos pulkininkas leitenantas.

Stasys gimė Telšiuose, Lietuvoje. 1955 m. kartu su tėvais atvyko į JAV, apsigyveno Cicero miestelyje, baigė Šv. Antano pradinę mokyklą, o 1960 m. – Morton East gimnaziją. Keletą metų buvo aktyviai įsijungęs į skautų veiklą, ėjo skautų vadovo padėjėjo pareigas. Gerai mokėjo kelias kalbas: anglų, lietuvių ir prancūzų. Įstojo į Amerikos kariuomenę. Per Vietnamo karą tarnavo žvalgybos divizijoje. Pasižymėjo kaip taiklus šaulys. Už sąžiningą tarnybą buvo apdovanotas net keliais garbingais medaliais. Iš aktyvios karo tarnybos perėjo į rezervą. Vėliau baigė Morton kolegiją Cicero, mokėsi universitete Belgijoje, University of Illinois Čikagoje įgijo bakalauro laipsnį. Dirbo mokytoju Čikagos pradinėse mokyklose.

Meilė gimtajam kraštui padėjo išlaikyti glaudžius ryšius su Lietuva. Todėl nenuostabu, kad Stasys aktyviai prisidėjo atkuriant Nepriklausomos Lietuvos kariuomenę. 1993 m. ėjo konsultanto pareigas Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos štabe. Priklausė Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungai. LŠSI net šešerius metus buvo garbės teismo pirmininkas. Velionis kartu su žmona Stase rėmė lietuvių veiklą, buvo aktyvus lietuviškos bendruomenės narys.

Atsisveikinimas su velioniu vyks 2020 m. rugpjūčio 8 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629), kur 11 val. r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jo sielą.

Reiškiame nuoširdžią užuojautą mylimai žmonai Stasei, dukroms Cynthia (Cindy) Paulauskas ir Theresa (Terri) Lydon, anūkams: John ir Kathleen (Annie) Lyndon, artimiesiems, broliams ir sesėms šauliams. Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šią netekties valandą.

Jūros šaulių kuopos ,,Klaipėda" šauliai

Šaulys Stasys Paulauskas (d.) tarptautiniame Midway oro uoste, kuriame iškilmingai buvo sugrąžinta Dariaus ir Girėno transatlantiniam skrydžiui įamžinti skirta memorialinė lenta. LŠSI archyvo nuotr.

Birutė Putrius
„The Last Book Smuggler"

Naujausias rašytojos Birutė Putrius romanas **„The Last Book Smuggler"** (Paskutinis knygnešys) aprašo spaudos draudimo laikotarpį Lietuvoje, kada knygnešiai slapta gabendavo į Lietuvą rusų caro uždraustą lietuvišką spaudą. Romanas parašytas anglų kalba. Pagrindiniai veikėjai: senas knygnešys Viktoras, jo vaikaitė Ada ir Adą įsimylėjęs jaunuolis Jonas. Knygnešystė persipina su meilės ir išdavystės intriga. Rašytoja vaizdingai aprašo lietuvių pasipriešinimą spaudos draudimui ir kartu į siužetą įpina magiškojo realizmo žanro elementų.

Romaną **„The Last Book Smuggler"** galite įsigyti
„Draugo" knygynėlyje. Kaina – 20 dol.
(Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.)

Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Registruokimės rinkimams

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (VRK) informuoja, kad **2020 m. spalio 11 d.** vyks Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai.

Jeigu Jūs gyvenate užsienio valstybėje ar joje būsite rinkimų dienomis ir pageidaujate balsuoti, maloniai kviečiame prisijungti prie rinkėjų, balsuojančių užsienyje, elektroninės registracijos sistemos adresu: **https://www.rinkejopuslapis.lt/rinkeju-balsuojanciu-uzsienyje-elektronine-registracija** ir pateikti rinkėjo registracijos prašymą.

2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimams pirmą kartą istorijoje sudaryta Pasaulio lietuvių vienmandatė rinkimų apygarda, kurioje turi teisę balsuoti rinkėjai, gyvenantys ar laikinai esantys užsienio valstybėse.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad prašyme Jums reikės nurodyti, kokiu būdu pageidaujate balsuoti 2020 m. spalio 11 d. LR Seimo rinkimuose:

- paštu (registracijos prašyme nurodytu gyvenamosios vietos užsienio valstybėje adresu Jums bus išsiųsti rinkimų biuleteniai);
- ar atvyksite asmeniškai į LR diplomatinę atstovybę ar konsulinę įstaigą nustatytomis dienomis ir laiku.

Atsižvelgiant į tai, kad dėl COVID-19 situacijos balsavimas tam tikrų ambasadų ar konsulinių įstaigų patalpose gali neįvykti, rekomenduojama registruotis balsavimui paštu.

LR Prezidento Gitano Nausėdos kvietimas
pasaulio lietuviams dalyvauti artėjančiuose Seimo rinkimuose:
https://www.youtube.com/watch?v=dwgtWRBg7Wo

Vyriausioji rinkimų komisija kviečia registruotis balsavimui užsienyje artėjančiuose Seimo rinkimuose:
https://www.youtube.com/watch?v=fjDsUIVIRjg&feature=youtu.be

LR VRK inf.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) **rugpjūčio 2 d. 10 val. ryto** švęsime aštuonioliktąjį eilinio laiko sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys.

Reikia užsiregistruoti parapijos raštinėje **tel. 773-523-1402.**

Į šventas Mišias prašome **atvykti 20 min. anksčiau**.

Pageidautina dėvėti kaukę (neturinčius aprūpinsime)

Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

Po ilgos pertraukos rugpjūčio 2 d. vėl vyks lietuvių Mišios Šv. Antano Paduviečio bažnyčioje Cicero (1510 S. 49th Court, Cicero, IL). Šv. Mišių pradžia – **8:45 val. ryto**, tačiau dalyvius kviečiame atvykti 15 min. anksčiau. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys.

Primename, kad jei turite temperatūros, siūlome likti namie.

Pageidautina dėvėti kaukę ir laikytis 6 pėdų atstumo vienas nuo kito (išskyrus šeimos narius).

Vietos suoluose bus pažymėtos.

Šv. Komunija bus teikiama į rankas.

Visų maloniai laukiame!

Joseph Vizgirda Lietuvių Fonde įkūrė antrą vardinį fondą

J. V. Vizgirda

Š. m. liepos 14 d. tarp Lietuvių Fondo (LF) ir Joseph Vytauto Vizgirdos pasirašyta sutartis – LF įkurti **Joseph Vytauto Vizgirdos fondą II**, skirtą Sintautų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų parapijai. Šio fondo lėšos bus naudojamos 1947–1948 m. Sintautų apylinkėse žuvusių už tautos laisvę ir nepriklausomybę partizanų pagerbimui.

Tai jau antrasis J. V. Vizgirdos vardinis fondas LF. Pirmasis – Joseph Vytauto Vizgirdos fondas I – remia vargingų vaikų mokslą Kauno jėzuitų gimnazijoje.

LF inf.

CALIFORNIA LITHUANIAN CREDIT UNION
Savings - 0.75% APY*
IRA - 1.00% APY*
*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD
MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING
310.828.7095 | info@clcu.org
NCUA www.clcu.org

Nepatinka dėvėti kaukę?

O gal rinksitės tokią kaukę?

Nuotraukos iš interneto

Tuomet nusišypsokime

Kol specialistai bando patys išsiaiškinti ir kitiems paaiškinti apsauginės veido kaukės reikšmę, kol jie sprendžia, ar žmogus, dėvintis kaukę, saugo aplinkinius žmones, ar saugosi pats, kaukės, kaip naujas vartojimo produktas, tvirtai žengia į pasaulio rinką. O joje – jau gausi apsauginių kaukių pasiūla: nuo profesionalių medicininių, iki rankų darbo jaukių ,,margučių", sukirptų iš buvusio mamos chalato. Prabangos mėgėjams siūloma įsigyti iki kelių šimtų dolerių kainuojančių dizainerių sukurtų kaukių iš natūralaus dailininkų ištapyto šilko ir kitų ,,antivirusinių" audinių. Verslo užmojų turintys kaukių gamintojai pasaulinės pandemijos situaciją išnaudoja kaip galimybę užsidirbti ir kuria verslą. Kūrybingi kaukių dėvėtojai šią galimybę priima kaip progą patiems pasilinksminti ir kitus prajuokinti. Ir kodėl gi ne? Juk juokas padeda įveikti įtampą, kurią šiuo metu patiria daugelis iš mūsų.

,,Draugo" inf.

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo")
Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com
Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Investiciniai fondai • Testamentai ir palikimai • Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

www.draugofondas.org

COVID-19: Liepos 29 d., 11 val. 30 min.

	Užsikrėtusių	Išgijusių	Mirusių
Pasaulyje	17,007,435	10,534,752	665,714
JAV	4,519,017	2,191,005	152,753
Lietuvoje	2,043	1,643	80

„Draugo" prenumeratoriai gali skaityti „Draugą" internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in" bei slaptažodį.

Pasiteirauti tel. 773-585-9500
skelbimai@draugas.org
www.draugas.org